

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

בני ברק - אלעד

כ"ט מרחשון תשע"ב

תולדות

שנה ט"ו גליון תשל"ו

תוכן הענינים

לקח טוב.....א'
שבת בשבתו.....ב'
דבש תמרים.....ג'
בשפתי צדיקים.....ד'
פרפראות לחכמה.....ה'
ודרשת וחקרת.....ו'
פניני התורה.....ז'
הילולא דצדיקיא.....ח'
דבר בעתו.....ט'
משולחן מלכים.....י'
דברות קודש.....י"א

ואתם שנאתם אותי

במדינה רחוקה אשר היתה ידועה בחוסר אהבתה לעם ישראל, הודבקו בוקר אחד מודעת גדולות מטעם הממשלה, כי כל מי שירים ידו על יהודי לרעה אחת דתו להמית, באותו יום עבר שם עובר אורח וראה מספר יהודים הקוראים את המודעות ובוכים ואומרים באנחה "אוי, מי יודע מה יולד יום".

והאיש משתאה ומחריש לדעת לבכיה מה זו עושה, ושאלם לפרש הדבר, והסבירו לו כי מודעות אלו מודיעות לכל שונאי ישראל שרכוש היהודים וכל אשר להם הוא הפקר, אולם מכיון שלא נאה לפרסם זאת בפומבי קבל העולם כולו לכן באה האזהרה על רציחת גופם של היהודים, והשאר מובן מזאליו כי הגוים יבינו לבד כי רק על הנפש חל האיסור ולא על ממונו ורכושו ומכלל לא אתה שומע הן.

והנמשל מובן, דהנה כתיב "ויצו אבימלך את כל העם לאמור הנוגע באיש הזה ובאשתו מות יומת", ואילו לאחר מכן כתוב "וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו סתמום פלשתים ומלאום עפר", ולכאורה יוקשה היתכן שאחרי אזהרת עונש מיתה על הנגיעה לרעה ביצחק, לא פחדו הפלשתים מאזהרה זו וסתמו את בארותיו של יצחק ומלאום עפר, ומדוע הם עוברים על מצוות מלכם והסתכנו בסכנת מיתה.

אכן עפ"י משל זה יובן שהפלשתים הבינו היטב את אזהרת אבימלך "הנוגע באיש הזה ובאשתו מות יומת", כלומר אך את נפשו עליכם לשמור, והשאר הפקר הוא, ותוכלו לפגוע בו בהוננו וברכושו כחפצכם.

וכך היה אשר כל הבארות אשר חפרו עבדי אביו סתמום פלשתים, כי ידעו והבינו היטב את כוונת גזירת המלך, ויצחק אבינו בראותו זאת הבין מיד כי סכנה מרדפת עליו, שהרי נועצו לב יחידיו להכחידו, ולכן הוא התרחק מהם ועיזב את פלשתים.

ומכאן ניתן ללמוד על יחסם של גויי הארץ במשך כל הדורות לעם ישראל, וכמו שאמרו חז"ל הלכה הוא בידוע שעשו שונא ליעקב, שהרי אבימלך אשר ברת ברית ידידות עם יצחק ומכל מקום ראו בחוש אשר כוונתו היתה לרעה, ואורחים הרשעים שאין מובתם שלימה.

שקל הקודש
רבי מאיר בעל הנס פושקע
דפוס:
1-888 REB-MEIR
732-6347

להכנסת מודעות, ברכות
 מז"ט, הנצחת שם,
 לעילוי נשמות, וכו'
 יפנו לאפיס כולל
 עצי חיים בארה"ב:
 1-888-732-6347
 EXT 4
 1-888-REB-MEIR

יסודי התורה ויצא	
יום ראשון	קטו.
יום שני	קטז:
יום שלישי	קטז.
יום רביעי	קטז:
יום חמישי	קטז:
עש"ק ושב"ק חזרה	

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנישאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

הנה מלכך בא

בהתרגשות עצומה ובחדוה עילאה
שמחים אנו להודיע בזה על הבשורה טובה מי
כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בא יבוא ברינה ויופיע בהדרת קדשו
בשערי ארה"ק

לפאר את שמחת החתונה
בבית מורינו הגה"צ ראש ישיבתינו שליט"א
שתתקיים אי"ה ביום שלישי כ"א שבט הבעל"ט

ולרגל מעמד חגיגת "יובל השישים"
של מוסדותינו הק' פה בני ברק יצ"ו

- פרטים יבואו -

לִקְחָ טוֹב

לִיקוּטִים יְקָרִים, מִפִּי סוֹפְרִים וּסְפָרִים
עִיד מוֹסֵר וְחִסְדוֹת נֶאֱמָרִים

והבאתי עלי קללה ולא ברכה, ותאמר לו אמו היא השכינה הקדושה, עלי קללתך בני, ר"ל עלי מוטל לשמור אותך מקללה, אך שמע בקולי ולך קח לי, ר"ל שתקבל הברכות עוה"צ ג"כ לעבודתו שתהיה כוונתך הן באכילה ושתיה ושאר גשמויות רק לשמים להוציא ניצוצות קדושות באוצר בקדושה וטהרה, ושיהיה לך כח לעבוד לו ית' בתורתו ובמצותו, וילך ויקח ויבא לאמו, מובן ממילא שעשה מצות השכינה לקבל הברכות באופן הזה לשמו הגדול ית'.

(נועם אלימלך)

☆
ויתן לך אלקים, במד' יתן לך כבושיהו וכו' בהקדם דק' של אדמו"ר הרה"ק מו"ה אלימלך זל"ה שאמר, איך יוכל לתבוע האדם שכר על מעשיו הטובים, והלא אילו פניו מלא שירה כים וכו' אין אנו מספקים וכו' רק עיקר השבר הוא על שהיצר הרע מסתיר ללשון הרע ורכילות ושאר מדות רעות והוא מתגבר עלו ואינו שומע לפיתוי היצר, על זה הוא עיקר קבלת השבר, והוה כוונת המד' ויתן לך כבושיהו, שיתן לך השי"ת כח לכבוש היצר הרע.

(דעת משה)

☆
ויהי אך יצא יצא יעקב וכו', איתא בזה"ק אל תקרי מן הציד אלא מצידו, והרצון ברמז אם אך יצא יעקב שיוצא מן בית המדרש מן העבודה והתורה וסובר בדעתו שיצא ידי חובתו, אז עשו אחיו בא מצידו, ודי בזה.

(עטרת צבי)

☆
ויעש להם משתה, והנה שמעתי מכבוד אדמו"ר הרב ממעזבוש (בעל האהבה ישראל) כאשר האדם עושה איזה נשואן לבניו משם באה לו פרנסה, ומצאתי רמז לזה בזה הפרשה ויש להם משתה, דהיינו שעשו חתונה לבניו, ויאכלו וישתו באה לו פרנסה וכל טוב.

(אור לשמים)

יעקב שהוא מדת אמת, כתיב ויקרא לשון יחיד, ודיינו מחמת שזה מעט מן המעט, והוא אחד בעיר שמתקרב אל האמת.

(דגל מחנה אפרים)

☆
ויאמר יעקב מברה כיום, בתנ"א אמרו רבותינו וכו' מול אתה העוה"צ ואני אמול בעוה"צ וכו', הנ"ל עפמ"ש בספח"ק קדושת לוי (וישלה) וז"ל הצילני נא מיד אחי מיד עשו, דעשו הוא הסטרא המלאך המות הוא היצה"ר, ובקשת יעקב היה הצילני נא שלא יהיה עשו אחי שלא יתגלגל שהיצה"ר יהיה אחי שפעמים מסית לעבירה ד"ו ומראה להאדם שהוא מצות, ועי"ז לכדו במהרה לעבירה ד"ו, ובהו ג"ל שביקש יעקב מעשו מול אתה העוה"צ ואני העוה"צ שלא תבא אלי לומר על עבירה שדוא מצוה כדי שיהיה לו עוה"צ, שלא יהיה לך שום חלק לחסית אותי אפי' על עניני עוה"צ כנ"ל כי אין לך חלק בו.

(אמרי יוסף)

☆
ורבקה אמרה אל יעקב בנה וכו', דאיתא בזה"ק דהשכינה נקראת רבקה ועם בני ישראל נקראים בשם יעקב, וז"ל בדרך זה דיצחק היה רוצה לברך את עשו בגשמויות בעוה"צ והשכינה הקדושה היא האם המרחמת על בניה ישראל ובכל צרתם לה צר, והיה תשוקתה מאד שיברך יצחק את יעקב גם בעוה"צ, כי איך תוכל לראות בעני עמה בצר להם בעוה"צ ולכן אמרה אל יעקב שילך ויקבל הברכות מיצחק, אמר אל רבקה אמו, היא השכינה הקדושה האין אוכל לקבל ברכות עוה"צ, הן עשו איש שעיר ר"ל לו ראוי עוה"צ שהוא מעורב בערבוביא הולך בדרך לבו אם טוב ואם רע, אבל אנכי איש חלק, ר"ל שאני צריך להיות חלק צח בעבודתו ית' ויתעלה ופן ואולי ד"ו ע"י הגשמויות יומשך לבי מעבודתו ית' כנ"ל ואולי ימשוני אבי שבשמים והייתי בעיניו כמתעתע,

ויעתר יצחק לה, כי כתוב בספרים שכשאדם מתפלל השכינה עומדת כנגדו, ואומרת אהריו כל תיבה ממש, ובוודאי זהו רק כשמתפלל כראוי בלי מחשבות ופניות, והוה שאמר ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, השכינה נקראת אשה, וכשהתפלל יצחק התפלל לנוכח השכינה, שהיתה מתפללה כל תיבה עמו.

(זרע קודש)

☆
ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו וכו', דידוע כשיבוא לאדם איזה צער או יסורין ח"ו יבין בדעתו שבוודאי יש צער גדול לשכינה הקדושה כביכול כי בכל צרתם לו צר, לכן אדם הישר נותן אל לבו להתפלל לה' יתברך ועיקר כוונתו היא עבור שיתמלא חסדן השכינה ואז גם יתמלא חסדו, והוה ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו, היינו עבור השכינה שהיא לנכח אשתו, כי עקרה היא דיקא, ואז ממילא נפקדה גם כן רבקה אשתו.

(אוחב ישראל)

☆
ויתרצו חבנים בקרבה, ברש"י כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרנס לצאת וכו', וקשה דעשו היה מפרנס לצאת יען שלא היה לו שם עבודת כוכבים, אבל למה יעקב מפרנס לצאת, הלא ידוע כי המלאך לומר שם עם הילד ומה היה חסר לו עוד, אלא מפני שלא היה יעקב רוצה שיהיה לו התחברות עם עשו, כי התורה אינה יכולה להתקיים בתערובת והתחברות חכמות חיצוניות.

(הרה"ק מהר"ד מבעלזא ז"ע)

☆
ויקראו שמו עשו וכו' ויקרא שמו יעקב, י"ל דבעשו נאמר ויקראו, וביעקב נאמר ויקרא לשון יחיד, וז"ל דעשו הוא שוא ושקר, והוא שמרמז הפסוק, ויקראו לשון המשכה ואסיפה, היינו שרוב המון נמשכים אחר השקר והשוא, אבל אצל

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קרית יואל - בני ברק

ברכת מז"ל טוב

ברגשי הודאה והערכה, נשגב כוס של ברכה, ובהאי עידן שמחה, נהלל בשיר ושכחה, את מע"כ ידידנו וחברינו, נאמן ומסור לטובת קהילתנו, צמוד באהבה בלבבנו, האי גברא יקרא, עושה ומעשה צדקה וחסד תדירא

זמן כל עבדתיה בכל עת תמיד לבוא בעזרת קהילתנו, להרים קרנה בכבוד לא ישובות יומם וליל לבו ער ופתוח לכל דורש ומבקש ולנפש כל חי, שמו הטוב מעריצים ומהללים בברכות עד בלי די מרחוק מקום וקירוב לב מצודתו פרוסה עלינו, לטובת פריחת קהילתנו המעטירה יתנשא כאר"י נוטל חלק בראש בכל דבר טוב, ועומד לנו כאחינו וכאחיסטכס בגוף ובממון בכל נפש ובכל לב

מזה"ר זלמן לייב סינדר הי"ד

מגדולי עסקני ונאמני קהילתנו הק' בקרית יואל יע"א

לרגל שמחת באי"ר סינדר בתו בכורתו הכלה החשובה והמהוללה שתחיי

עכ"ג הבחור החשוב והמצויין, עדיו לתפארת ולנאמן, שוקד על דלתי תורה, נודע לתפארת

החתן כבוד אברהם מארקאוויטש נ"י

מחשובי תלמידי ישיבתנו הק' בקרית יואל יע"א

בן האי גברא יקרא, גרס באורייתא תדירא, שמו מפארים, בהילולים ותוארים

מזה"ר יוסף עמרם מארקאוויטש הי"ד

מרבין תורה בקרב מוסדותינו הק' בקרית יואל יע"א

ובהזדמנות זו נביע לפנינו רגשי תודה וברכה המפעמט בלבינו

על כל החסד אשר עושה תמיד עמנו בבואו בעזרתנו בכל מפעלותינו

ובמיוחד על התמסרותו העצומה מדי שנה בערבי פסחים לכלכל חלק גדול

מההוצאות האדירות של מפעל קמחא דפסחא "ידי חסד" לבני קהילתנו הק'

וצרופה ברכותינו, אל מע"כ ידידנו, שזכות מעשיו הטובים יגן בעדו להתברך בכל משאלות לבו לטובה ולברכה, ויושפע לו מן קדם אלוהי המערכה, שפע והצלחה, ברביה והמשכה, אושר ועושר בלי קצבה והערכה, ויזכה להמשיך בפעליו הכבירים למעננו אלה פעמים ככה, מתוך הרחבה והרווחה, וכט"ס.

החותמים למען שמו באהבה, ברגשי הכרת מובה

הנהלת הקהילה קמחא דפסחא "ידי חסד"

בשם כל הקהל הקודש פה בני ברק יצ"ו

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים
על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

מגיע לישראל עוה"ז, אך י"ל בדרך שנמצא בבני יששכר (מאמר סגולת שבת) עפ"י האוה"ח הקדוש שהעולם לא נברא רק על ו' ימים ואם לא ה' שומרים שבת ה' חוזר העולם לתווה ובהו וכשיראל שומרים שבת מצילין העולם ומעמידין אותה בקיומה וכיון שיראל מצילין העוה"ז ה"ז כמציל מזוטו של ים וע"כ מגיע לנו העוה"ז עיי"ש, ובהו י"ל ע"ד המדרש ויעש גם הוא מטעמים לאביו הה"ד שממית בידים תתפש היינו דכח המצוה שעשה לאביו ונמצא יש לו חלק עוה"ב בעד המצוה ונמצא חל המכר מ"ש בבטן אמם, ועי"ז יש לו לעש"ו שנקרא שממית כח בעוה"ז, בפרט בגלות הרביעי החל הזה גלות אדום בעוה"ר, וז"ש ר' חמא בר חנינא באיזה זכות השממית מתפשט בזכות אותן הידים (מצוה הג'ל) אבל באמת ע"י כח השבת הצלנו העולם ונמצא מגיע לנו העוה"ז ולא לעוה"ה ע"כ ע"ה השבת ר"ת ש'ממית ב'ידיים ת'חפש מבטלין כחו וטענתו ועל רמז זה מבערבין קורי השממית קודם השבת כנ"ל.

השבת פועלת כפעילות הקרבנות בביהמ"ק

וישבת עמו ימים אחדים. נ"ל הרמז על קדושת שבת אשר בזכות השבת ישראל נגאלים כמו שהמצא משרע"ה במצרים בעצתו אל פרעה לאמר אפשר פועל עובד במלאכה תמיד ונתן להם מנוחה יום אחד בשבוע והוא השבת כמבואר במדרש. וכוונת משרע"ה היה כי בזכות השבת אשר הם שומרים יהיו נגאלין וכן היום עיקר הגאולה היא נעשה בשבת כש"א (במזירות שב"ק) אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמוחו. דהנה ידוע כל כוונת צפית הגאולה העתידה ואשר מחכים בבנין בהמ"ק ולהקריב קרבנות הוא לעשות תיקון היחודים בשלימות בכל העולמות כמקדם כמ"ש"כ בכל הקרבנות (ויקרא כג, לה) להקריב אשה לה'. אמנם בקרבנות שבת לא נאמר בכל המקרא אשה לה'. כי אמנם בשבת אין צורך לעשות היחוד ע"י קרבנות כי היחוד נעשה ממילא בקדושת שבת כש"א ז"ל (ביצה יז, א) שבת קביע וקיימא גם בזמן הזה בגלות נתקנים ועולים העולמות ע"י תפלת שבת כמו בזמן שביהמ"ק קיים. וזהו שא"א אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל לעתיד לתקן היחוד הנה עתה ביום השבת שישו ושמוחו כי גם עתה נעשה כמוה ביום השבת רק זה הוא העבדות של הצדיקים בשבת להריק ברכה לעוה"ז בשבת ע"י כי כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין כל פרנסות שלמטה וכל קדושות ורצונות טובות לעבוה"ב הכל ביומא שביעאה תליין. ולכן צריך הצדיק להמשיך השפעות טובות לעוה"ז בשבת כמ"ש"כ (שמות לא, טז) ושמור בנ"י את השבת וגו' לדורותם. ר"ל זכור ושמור בחי' זכרות והשמירה לדורות עולם מעין עוה"ב כש"א צדיק בכל הדורות. וזהו שרמז הכתוב במאמר השכינה בחי' רבקה ליעקב בצאתו לחו"ל לגלות וישבת עמו ימים אחדים כש"א ז"ל (כתובות ה, ט) ואוכלת עמו מלילי שבת ללילי שבת כל ימות השבוע יעמוד פרנס. וזהו וישבת אתיות שבת ו"י עמו כי אוכלת עמו לילי שבת כנ"ל. ימים אחדים ימים אינן יומין עלאין אחדים למיהווי אחד באחד. (תפארת שלמה השמטות)

ע"י מצות ציצית שמר אברהם אבינו שבת

עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרותי וגו', בפנים יפות הקשה איך שמר אברהם ע"ה שבת הלא למדן בן נח ששבת חייב מיתה. ואפשר להגיד שאברהם אבינו ע"ה לבש ציצית ויצא לרשות הרבים בשבת וממ"ל אם לא ה' בגדר בן נח, אז לא עבר על הוצאה בשבת, ולהיפוך אם כן נחשב עפ"י דין לבן נח הרי שוב למדנו אם הציצית פסולין הוי משא, ואם יוצא בהן לרשות הרבים חייב חטאת ולכן נח הרי הציצית הן כמשא, יען שהוא אינו מצווה עליהן. (חידושי הר"ם)

שבת היא יומא דנשמתא ומסוגלת לכיבוס הבגדים

וירח את ריח בגדיו גו' ובפרש"י שנכנס עמו ריח גן עדן, ר"ח ג"ן עד"ן בגימט' נשמה רומז לשבת שהוא יומא דנשמתא, ר"ח אותיות יר"ח רמז לראש חודש, ידוע דשבת ור"ח המה זמנים מסוגלים להמתקת הדינים ולפתחת שערים כמא"כ (יחזקאל מו ב) וביום השבת יפתח וביום החודש יפתח, וכן כתיב במתן תורה וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם, היום רמז לש"ק (כמ"ש שבת היום לה) ומחר רמז לר"ח (כמ"ש מחר חודש) דשניהם מסוגלים לבחי' וכבסו שמלתם היינו כיבוס הבגדים פ'ל הבגידות אשר גרמו לעורר דינים ח"ו, וז"ש וירח את ריח בגדיו, היינו כיבוד הבגידות בשבת ור"ח כנ"ל שע"י כביסה זו הריח בריח גן עדן ונפתחו השערים להמשיך ישועה ורחמים ברוחניות וגשמיות. (אהבת ישראל)

המאחרים לצאת מן השבת מתברכים בשמני הארץ

בסוף כתובות אר"ל לירידי חזי לי זבת חלב ודבש דציפורי והוי ט"ז מילין, ובעיר בנימין פ' דאי' בזוה"ק שיש שחר גדול להמאחרים לצאת מן השבת שמברכין אותן יורדי גיהנם בפסוק ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ, וע"כ אנו אומרים במוצאי שבת ויתן לך וכו' ואחז"ל בשבת יה' חלקי ממכניסי שבת בטבר' וממוצאי שבת בציפורי לפי שהיא יושבת בראש ההר כציפור ומאחרים ביותר לצאת מן השבת לכן מתברכין ביותר משמני הארץ. (פנינים יקרים)

בזכות שמירת שבת יכולים ליהנות מהעוה"ז

ויעש גם הוא מטעמים ויאמר לאביו יקום אבי במדרש רבה הה"ד שממית בידים תתפש א"ר חמא בר חנינא באי זו זכות השממית מתפשט בזכות אותן הידים עכ"ל, והנה בהאריז"ל כ' לנקות קודם השת את קורי עכביש (שממית) וסמכו ש'ממית ב'ידיים ת'תפש ר"ת שבת כנודע, ונ"ל עפ"י"ש בפנים יפות בפרשתן ע"ה שבאמת חלקו עשו ויעקב בנחלת שני עולמות רק באופן זה שחשבו שישמור עשו ה' מצות ויש לו חלק לעוה"ב ע"כ בשביל שמחל חלקו לעוה"ב ע"כ נתן לו יעקב חלקו מהעוה"ז אבל כשעשו אינו שומר המצות ואין לו עוה"ב א"כ הוי מקח טעות, עיי"ש ונמצא מזה דמגיע לישראל עוה"ז מדינא, אכן יש לפקפק ע"ז דהא עשו שמר עשה דכיבוד אב ויש לו שחר בעד זה ונמצא חל המכר והדרא קושיא לדוכתא האין

ברוך הב"א בשם ה'

באותות הוקרה וחיבה, נקדם בברכה מרובה, את מעלת כבוד ידידינו ומכובדינו האי גברא יקרא, רודף צדקה וחסד תדירא, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, ביד רחבה ובמידה גדושה, וה' ברך את אברהם בכל, על כל מכיריו נערץ ומהולל, נדיב ושוע לפרט ולכלל, עמוד התווך ופטרון כולל תו"י בויליאמסבורג ברוח נדיבה ומסורה, תומך נלהב למוסדותינו המעטירה, רחים ומקיר רבנן ואיהו גופיה צורבא מרבנן

הרבני הנגיד המפואר, מוכתר בכל תואר

מזה"ר אברהם בראך הי"ד

יו"ר הנהלת ישיבה לצעירים ד'סאטמאר וויליאמסבורג יע"א

בן יקיר לידידינו הנעלה והנכבד, רודף צדקה וחסד, תומך נלהב למוסדותינו בכל עת תמיד

מזה"ר שמואל חיים בראך הי"ו

לרגל בואו בשערי עירינו

ויתן לך את ברכת אברהם, במלוא חפניים, יהא בואו לברכה ולהצלחה, ויצו השם ככה, שזכות מעשיו הכבירים למען הפרט והכלל, ילווה אותו על כל צעד ושעל, וכט"ס

המקבלים פניו בתודה ובברכה, ברגשי הוקרה והערכה
הנהלת המוסדות

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר חפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים

בהיפך ח"ו, והיו הכוונה ויתן לך האלקיים שברכתו יהי מאלקים ית"ש מצד הקדושה, אשר הוא מצמיח עוד שמחה וטובה אחר שמחתה, ולכן אמר ויתן ויחזור ויתן, שיען שהוא מצד הקדושה, לכן הוא גורם נתינה אחר נתינה ומוסיף בכל פעם, משא"כ לעשו אמר משמני הארץ יהי מושבך ולא אמר ויתן וגוי כי ברכתו הוא רק לזמן ולבסוף יהי אחריתו עדי אובד. (דברי יואל)

☆

ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחות בעקב עשו. ובמדרש הגמון אחד שאל את רבן גמליאל מי תופס המלכות אחריו הביא נייר חלק ונטל קולמוס וכתב עליו ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחות בעקב עשו, ויש לפרש הכוונה למה שאיתא במדרש לא עמדו פילוסופים באוה"ע כבלעם בן בעור וכאבנימוס הגרדי, נתכנסו כח אוה"ע אצלו אמרו לו תאמר שאנו יכולים להודווג באומה זו, אמר להן לכו וחזרו על בתי מדרשות שלחן אם מצאתם שם תניקות מצצפים בקול אי אתם יכולים להן ואי לאו אתם יכולים להם, שכך הבטיחן אביהם ואמר להם הקול קול יעקב, בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות ובתי מדרשות אין הידים ידי עשו ע"ש, ושנינו במסי אבות הלומד ילד למה הוא דומה לדיו כתובה על נייר חדש, והוא הביאור שאלו את ר"ג מי תופס המלכות אחריו, היינו באויה זכות יוכלו בניי להקל עול הגלויות מצוארם, לכן נטל נייר חדש לרמו שיעי כוחן של תשבייר אין האומות יכולים להם. (יד יקותיאל)

זולת יעקב שהוא תולדות יצחק, כבר היה אברהם נשרף קודם שיוליד יצחק. (ייטב לב)

☆

בא אחיך במרמה ויקח ברכותיך. וי"ל דלכאורה קשה האיד לקח יעקב הברכות שהם טוב עוה"ז והלא שכר מצוה בהא"ע ליכא, אכן ידוע שהוא רק שכר תורה שבכתב, אבל שכר תושבע"פ מה שמוסיפים החכמים מדעתם אף מה שלא נצטוו בפירוש, ע"ז איכא שכר טוב גם בהאי עלמא, ולכך כתיב ויבא לו יין וישת שלא ביקש ממנו שע"י הוספה הזאת יגיע לו שכר בעוה"ז, ולכן בדין הוא שיטול שכרו ויברכהו בטוב עוה"ז, והוה כונת המדרש בא אחיך במרמה ויקח את ברכתך שאף הברכות שאתה מבקש נתתי לו והיינו טוב עוה"ז ועל אף ששכר מצוה בהא"ע ליכא, אכן הוא בא בחכמת תורת"ו במה שהוסיף מדעתו, ועי"ז ויקח את ברכתך אותן הברכות שאתה מבקש לו נתתם. (קדושת יו"ט)

☆

ויתן לך אלקים וגו'. וברש"י ויתן ויחזור ויתן, ויובן לפי מה שנודע ההפרש שבין שלות הצדיקים לשלות הרשעים, דברשעים כל שלותם ושמחתם הוא שמחה שאחרי תנוה ר"ל, ותחלתן שלוח וסופן יסורים, וכל תעניני העוה"ז אחר עבור התענוג אין בו כ"א צער וחרטה, אבל בצדיקים המתענגים על הי אחר שמחתם ניתוסף להם שמחה על שמחה, ואיתא בספח"ק שזהו המבחן בכל דבר שמחה וטובה אם הוא מצד הקדושה לרצון לפני השי"ת, אם אח"כ נצמח מזה שמחה וטובה אזי הוא מצד הקדושה, וההיפך

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי יש לפרש כי היא חשבה מחמת הרציצה כי ח"ו שניהם רשעים, לכן אמרה בשלמא יצחק מצווה על פו"ר, אבל למה זה אנכי, ועל דרך שמפרשין בן חכם ישמח אב ובן כסול תוגת אמי, אמו דייקא, כי האב מאי דמפקדה בעי למיעבד, אבל אם בן כסול למה לה, כי אינה מפקדה על פו"ר, והשיבו לה שני גוים בבטנך זה לרשעו וזה לתומו ואחד צדיק. (ישמח משה)

☆

ראינו כי הי הי עמך וגו' ונשלחך בשלום אתה נתת ברוך ה'. ונראה לפרש עפ"י מה שאמר חז"ל לא יאמר אדם לחבירו לך בשלום שהרי דוד אמר לאבשלום לך בשלום והלך ונתלה אלא לך לשלום, והטעם כי בשלום משמע שכבר הוא בשלימות גמור ובעודו חי אינו בטוח אם הוא בשלימותו, אמנם על יצחק אבינו היו בטוחים שכבר הוא בשלימות גמור ע"כ אמרו ונשלחך בשלום ומה הבינו כי הי עמו שהרי אמרו לו לך בשלום ועכ"ז עודני חי ולא נחסר לו מאומה, וז"ש ראה ראינו כי היה הי עמך ונשלחך בשלום ועכ"ז אתה גם נתת ברוך ה'. (זכרון אלעזר)

☆

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק. ויש לפרש על פי מה דאיתא במדרש בפסוק עת"פ יעקב אשר פדה את אברהם, כי בזכות יעקב ניצול אברהם מכבשן האש, וזולתו כבר היה ח"ו אברהם נשרף באור כשדים, והוא אמרו "ואלה תולדות יצחק בן אברהם", בזכות תולדות יצחק שהוא יעקב "אברהם הוליד את יצחק", כי

Kolel Atzi Chaim
Tzedukes
Reb Meir Baal Hanes

כולל עצי חיים
לצדקת
רבי מאיר בעל הנס

ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל

ברגשי הערכה והוקרה, נביע בזאת השורה, ברכת מזלא טבא וגדיא יאה, מעומקא דליבאה, קדם מעלת כבוד ידידינו החשובים הני צנתרי דדהבא, תומכי כוללינו הק' ברוח מסורה ונדיבה, בראש ובראשונה, יתברך בכל מידה נכונה, ידידינו חיקר והנעלה, נודע לשם ולתהילה, תוך נדיבי עם סגולה, ושמוא"ל בקוראי שמו, טעמו ונימוקו עמו, ראשון הוא למקראי קודש, כלו ער וחס לכל דורש ומבקש, מוזיל זחב מכיסו לכל קדשינו, ובמיוחד תומך נלהב של כוללינו,

הרבני הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד

שמואל יונה שלעזינגער הי"ו

אב"י בבארא פארק יע"א

ומשנתו בדומה לו מחותנו ידידינו האי גברא יקירא, רודף צדקה וחסד תדירא, זה ברך את אברהם"ם בכל, מסור כל"ג לטובת הכולל, האדם חיקר באנשים, ראשון לכל דבר שבקדשים, שלמו"ח שמו ושלימה משנתו, בפי ישרים תחולתו,

הרבני הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד

אברהם שלמה ווערצבערגער הי"ו

אב"י בוויילאמסבורג יע"א

לרגל נישואי צאצאיהם שיחיו למז"ט ובשענו"פ

ויה"ר שהזיווג יעלה יפה לתפארת, כגפן אדרת, ומשמחה זו וישפע להם רב ברכות ושובע שמחות, מתוך תענוג ונחת, וימשיך בפעולתם הכבירים לפרט ולכלל מתוך הרחבת הדעת, ובשכר זאת ברכת ה' תלווה אותם בכל עת, וכל טוב סלה.

העברכים ביקרא דאורייתא

הנהלת הכולל

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

ויתרוצו הבנים בקרבה

הגאון ר' שמעון סופר זצ"ל אבד"ק קראקא הוכיח פעם אחת את הבעלי בתים שבעיר שידקדקו על בניהם שילמדו רק עם חברים ישרים ויראי ה' בחדר אחד, ואף אם המלמד הוא ירא ה' בכל זאת אם החברים המה קלים ופרוצים יקלקלו את הבן הישר לעזוב ארחות חיים, ואמר כי זאת אנו יכולין ללמוד מן התוה"ק בפרשתו, כי חז"ל הגידו לנו (ב"ר ס"ג ו' הובא ברש"י) כי בעת אשר רבקה אמנו היתה עוברת על פתח ביהמ"ד יעקב היה מפרנס לצאת, וכשעברה על פתח ע"ז עשו היה מפרנס לצאת, ולכאורה תמוה בשלמא עשו ניהא שהיה מפרנס לצאת, אבל יעקב למה לו לרוץ לביהמ"ד, הרי אמרו חז"ל (נדה ל:) דכשהולך במעי אמו נר דלוק על ראשו ומלמדים אותו כל התורה כולה, ויש לו רב מלאך ה' צבאות ממש, ומה זאת ה' ליעקב אשר חפץ לילך לביהמ"ד, האם לא טוב ללמוד מפי מלאך מללמוד בביהמ"ד, אכן הענין היה שאף שהיה לו רב מלאך ה', לא אבה לילך עם עשו בחדר אחד. (ליקוטי ישרים)

שני גוים בבטן

מסופר על צדיק מפורסם אחד שנסע פעם בדרך ואתו עמו כמה מאנשי שלומו, ויהי בבואם לנוח בבית אכסניא אחד על אם הדרך, העמידו על הכירה לבשל עבורם תפוחי אדמה, בגמר הבישול קרב אחד החסידים אל התנור ולקח תפוח אדמה אחד מן הקדירה, כהיותו רעב מאוד... בראות הצדיק את זאת אמר אליו בצחות: הנה רש"י פי' עה"פ שני גוים בבטן, גוים כתיב, אלו אנטונינוס ורב שלא פסקה מעל שולחנם לא צנון ולא חזרת, ולכאורה למה נקט דווקא הני תרי, אולם נראה דהרבנות הוא שגם ירקות אלו, צנון וחזרת, אכלו "על שולחנם" דווקא, ולא כדרך הרעבתנים שאוכלים ירקות גם בהילוך ובעמידה, רק נהגו צניעות בסעודה שגם צנון וחזרת אכלו על השולחן מוסב בסעודה. (דעת זקנים)

ויעקב איש תם יושב אהלים

פעם אחד בא לפני הרה"ק מפרשיסחא זי"ע אחד מהחסידים רך בשנים, והבין שהוא וותרן מאוד עד שנותן מלבושיו לעניים, ואמר לו שלא זהו הדרך וכו', ואמר לו בשם הרה"ק מלובלין ז"ל פירוש הכתוב ויעקב איש תם יושב אהלים, ופירוש רש"י תם שאינו חריף לרמות קרוי תם, והקשה הא יעקב אמר לרחל כי אחי אביה ופרש"י שם (בראשית כט) אחיו ברמאות, ותירץ שצריך האדם שיהיה אדון ואיש על המדות, ולא שיהיה בעצמו המדה, שצריך שיהיה המדה טובה בידו פעם להתנהג במדה זו לשם שמים, ואם צריך לנהג בהיפוכו לשם שמים כן יעשה, וזה שאמר ויעקב איש

תם שהיה איש על מדת תמימות גם כן מתי להיות תם, והמרגלים אמרו על אנשי ארץ ישראל שהם אנשי מדות, כל זה אמר בשם החוזה הק' מלובלין ז"ל, וסיים דבריו "כן אתה בני, הגם שמדה טובה היא מאוד הנדיבות אבל צריך האדם להיות בעל המדה מתי להתנהג בזה". (רמתים צופים)

מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אותי.

היה זה בליל ב' דסוכות בעת עריכת השולחן הטהור אצל הגה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע כשנכנסו להיות נוכחים אצלו כמה אינשי דלא מעלי שהשתייכו לכת המשכילים (חזותם החיצונית עדיין לא העידה על פנימיותם, כמו אלו של היום...), והנה ראו הכל שדעתו של הרה"ק אינו נוחה עליו, בכך שהיה מתרעם על כל דבר קטן, ועוד כמה שינויים שביטאו כי קנאת ה' בוערת בו, עד שהרהיב עוז כנפשו אחד מן המקורבים, לרמז לו על הדבר, אולי מפני היות היום אושפיזא דיצחק אבינו שמדתו הוא מדת הגבורה פחד יצחק, נענה לו הרה"ק לא מצינו בתורה אצל יצחק אבינו ע"ה ביטוי למדתו מדת הגבורה, אלא פעם אחת, כשאמר לפלישתים מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אותי, ותוך כדי דיבורו הורה בידו הקדושה והחוהו על אלו הרשעים.

וישב יצחק ויחפור את בארות המים

בשבת חנוכה בעת שישבו על שולחנו הטהור של הרה"ק ר' נתן משידלאווצא זי"ע הרבה אנשים מחסידי הרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ זי"ע והיה אז יום ההילולא שלו (כ"ו כסלו) אמר: בפרשת תולדות כתיב "וישב יצחק ויחפור את בארות המים", כי העיקר הוא מה שקיבל החסיד מרבו הראשון, ואז בבואו אחריו להרב השני יוכל לעורר בו את היראת שמים אשר קיבל מכבר וניתוסף בו ביתר שאת, וזאת נרמז בפסוק הזה: "וישב יצחק ויחפור את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו", הכוונה היינו שחפר את העבדות אשר חפר אברהם אביו, ועל זה כתיב "יזרע יצחק... וימצא מאה שערים" היינו שניתוסף להם העבדות על ידי שמצא מה שחפר בה אביו וד"ל. (זר זהב)

ויעש להם משתה ויאכלו וישתו

נוהג היה הרה"ק ר' ברוך ממעזיבז לומר: הנה כשאדם מישראל עושה שמחה של משתה ושמחה ונישואין לאחד מבניו אז נמשכת לו מכך פרנסה ושפע, וזהו "ויעש להם משתה" מי שעושה שמחת משתה "ויאכלו וישתו" נמשכת לו לאדם פרנסה מכך - וידוע פתגם העולם דמתאמרא משמי' דצדיקים הקודמים, "פתי הוא מי שעושה שמחה ואינו קונה לעצמו בגד חדש", כי הרי בעת שמחה ארוכות השמים נפתחים ויורד שפע של פרנסה, ולמה לא ירויח לו בגדים חדשים לעצמו ג"כ על סמך ההשפעות הללו.

חיי"ם וברכה למשמרת שלום

ברגשי הודאה והערכה, נשגר בזה כוס של ברכה, קדם ידידינו היקר הנכבד והנעלה, נחמד למטה ואהוב למעלה, משליך עצמו מנגד להיטיב לזולת, חיי"ם שיש בו כל מידה טובה למופת, חן וחסד על פניו חופפת, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, ובמיוחד עומד תמיד הכן ברוח נדיבה לטובת כוללנו במידה מרובה וגדושה, ה"ה

הרבני הנגיד הנכבד, בעל צדקה וחסד

מוה"ר חיים קאהן הי"ו

אב"י בוויילאמסבורג יע"א

לרגל שמחתו בהולדת הבן ני"ו

והברכה אחת היא ביותרת הכבוד לכבוד אביו החשוב הנכבד והנעלה מגדולי בעלי חסד בדורינו, תומך נלהב לטובת כוללנו

הרה"ח ר' הערשל קאהן שליט"א

יה"ר שתזכו לראות ולרוות רב תענוג ונחת ממנו ומכל יוצאי חלציתם, ותזכו להמשיך במעשי צדקה וחסד לאורך כל ימי חייכם, ואלקא דמאייר יענכם, להניח ברכה אל תוך בתיכם.

המברכים ביקרא דאורייתא

חנהלת הכוזל

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים כפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

שמו "יעקב" מלא יבוא עלי קללה ולא בדרכה אמרה לו אמו שמך הוא "יעקב" יבא עלי קללתך בני.

(פני דוד)

☆

ויתן לך מטל השמים ומשמני הארץ:

איתא במדרש מטל השמים זה מקרא ומשמני הארץ זו משנה ורב דגן זה גמרא ותיירוש זה אגדה, י"ל ע"פ מה דאיתא (תנ"כ) רבה י"ט) שיעקב ועשיו חילקו ביניהם העולמות יעקב לקח בחלקו עוה"ב ועשיו עוה"ז ומה שאנו אוכלים בעוה"ז הוא בזכות התורה שע"י אנו מקיימים את העולם, וז"ש "ויתן לך" וכ"ת הלא אין ליעקב חלק בעוה"ז ובמה יזכה לאלו הברכות לז"א המדרש "מטל השמים" זה מקרא וכו' ובזכות התורה בדין הוא שיטול שכרו בעוה"ז.

(שערי רחמים)

☆

יקרבו ימי אבל אבי ואהרנה את יעקב אחי:

לכאורה קשה האם עשו היה נוהג כבוד באביו עד שימתין עד מותו, אמנם י"ל הנה כתיב (בראשית כ"א מ"ב) ויגד לרבקה ופירש"י: ברוח הקודש הוגד לה מה שעשו מהרהר בלבו, לכן כל מה שעשו חשב להרע ליעקב רבקה הגיזה ליעקב והצילתו מרעתו ע"כ ציפה עשו למיתת רבקה שיוכל להרוג את יעקב וז"ש "יקרבו ימי אבל אבי" היינו שאבי יתאבל על רבקה ואז "ואהרנה את יעקב אחי".

(ברכת טוב)

☆

למה אשכל גם שניכם ביום אחד:

י"ל ס"ת "שניכם ביום אחד" בגימטריא פ"ד (84) ומיום שנתברך יעקב שהיה אז בן ס"ג שנים עד שנהרג עשו ע"י חושים בן דן ונפל ראשו למערת המכפלה בקבורת יעקב כדאיתא (פדר"א ל"ח) היה פ"ד שנים.

(נפלאות חדשות)

☆

ויפרך וירבך והיית לקהל עמים:

יונתן תרגם: ותהי זכי לכנישת בני סנהדרין, קשה לפי פרושו אין חבור לפסוק, י"ל אמרו (סנהדרין ל"ז) אין מושיבין בסנהדרין זקן וסריס, וז"ש "ויפרך וירבך" ולא יהיה בך סריס "היית לקהל עמים" ותוכל להיות מנוי בסנהדרין.

(לקוטי מהר"ם)

☆

וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת וגו' על נשיו לו לאשה:

רש"י: על נשיו – הוסיף רשעה על רשעתו, י"ל הנה אמרו (סוטה ב.) זיווג שני מוזוגין לו לאדם לפי מעשיו, וז"ש "על נשיו" שהיה לו זיווג שני לכן "לו לאשה" לו הראויה לו לפי מעשיו ובהו הוסיף רשעה על רשעתו.

(נחל קדומים)

ואלה תולדות יצחק בן אברהם יצחק וכו':

רש"י: יעקב ועשו האמורים בפרשה, וצ"ע כונת רש"י בזה, י"ל יצחק היה צדיק בן צדיק ומכחו נולד יעקב ורבקה שהיתה צדיקת בת רשע מכח נולד עשו, וז"ש הכת' "ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק" מתולדות יצחק יש הוכחה שאברהם הוליד את יצחק ולא מאבימלך נתעברה שרה וראויה לזה פירש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה ואם מאבימלך נתעברה שרה בדין ששניהם יהיו רשעים.

(דברי חכמים)

☆

ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו:

רש"י: זה עומד בזוית זו ומתפלל וזו עומדת בזוית זו ומתפללת. ויש להבין למה עמד דווקא בזוית, י"ל איתא בגמרא (ב"ב כ"ה א') בואו ונחזיק טובה לאבותינו (אנשי כנסת הגדולה) שהודיעו מקום תפילה דכת' וצבא השמים לך משתחוים ופירש"י שהשמש והירח העומדים במזרח משתחוים למערב, לכן יצחק ורבקה שלא ידעו מקום תפלה מה היא לכן עמדו בזוית יצחק עמד בזוית מערבית צפונית ורבקה עמד בזוית מזרחית דרומית ממילא יצא שלאיהו רוח שצריך להתפלל הם עמדו.

(דרש משה)

☆

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחות בעקב עשו ויקרא שמו יעקב:

הוא כתב עשו בלא י וזה האות י ניתנה ליעקב לכך קרא שמו יעקב ולא עקב, וא"ש "וידו" היינו האות י של יעקב בתחילת השם "בעקב עשו" היה בסוף שמו של עשו.

(חת"ס סופר)

☆

ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו:

י"ל איתא (פסחים מ"ב.) תנו רבנן שלשה דברים מאירין את העינים אלו הן פת נקייה בשר שמן ויין ישן, ומאחר שיצחק כהו עיניו היה צריך לג' הדברים האלו, וזה "ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו" בפ"י ר"ת ב"שר פ"ת יין.

(דרוש שמואל)

☆

ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ד':

י"ל הפס' הזה לפי מה שאמרו בגמרא (ברכות ס"ד א') הנפטר מחברו לא יאמר לו לך בשלום אלא יאמר לו לשלום והנפטר מן המת יאמר לו לך בשלום, וזה שאמר אבימלך ליצחק "ונשלחך בשלום" כמו שאומרים למת ובכל זה לא גרם לך להיזק זה סימן "כי אתה עתה ברוך ה'".

(בעלי ברית אברהם)

☆

עלי קללתך בני:

י"ל יעקב אמר לרבקה אמו זהבאתי עלי קללה ולא ברכה דרש

כשהשמחה במעונו נברך לאלוקינו

באותות ידידות והכרת טובה, וברגשי שמחה וחיבה, משגרים אנו בזה ברכת מזל טבא, את מועלת כבוד ידידינו, מסור בלב ונפש למענינו, כאר"י יתנשא לעמוד בכל עת תמיד לימינינו, רב פעלים לתורה ולתעודה, כל פה אליו יוד"ה, עושה ומועשה צדקה וחסד לפרט ולכלל, ובמיוחד מתמסר כבר זה רבות בשנים למען הכולל, במסירות נאמנה משליך עצמו מנגד, לבוא בעזרת פעולותינו בג' העמודים תורה עבודה וגמילות חסד,

זלמן לייב סופר

הי"ד

מדי"ה

אב"י בעיר תהילה קרית יואל יע"א - עסקן נמרץ ומסור לטובת כוללינו וקהילתנו הק'

לרגל תת ה' שמחה במעונו, רוממות קל בגרונו, וקול שיון בארמונו
באירוסי בתו הח' והמהוללה שתחי'

עב"ג הבחור החתן המופלג והחשוב, תורה ויראה אצלו שלוב, שוקד על דלתי התורה,
שמו הטוב הולך לפניו בתפארה,

כמר אברהם מארקאוויטש נ"י

ממציאי תלמידי ישיבה תו"י קרית יואל יע"א

בן הרבני הנכבד והנעלה, תוך אמוני עם סגולה, מרביץ תורה ויראה

מוה"ר יוסף עמרם מארקאוויטש הי"ד

יהי רצון שהזיווג יעלה יפה לתפארת, ויצמח כגפן אדרת, ויזכה ידידינו שיחי' לרוות מזהם ומכל יו"ח רב תענוג ונחת, תורה וגדולה במקום אחת, ובזכות התמסרותו לטובת הכולל יושפע לו תמיד רב שמחה ואורה, ובשכר פעליו הברוכים אך טוב וחסד בביתו יהי' שורה.

המברכים מריחוק מקום וקירוב לב

הנהלת הכולל רבנן ותלמידיהון

גם אני מצטרף לברכה, מתוך רגשי שמחה,

באותות ידידות והערבה

יחזקאל ראטער

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין קיים אברהם אבינו אפי' עירובי תבשילין

עקב אשר שמע אברהם בקולי (תולדות כו, ה – יומא כה:)

א"כ אתי שפיר אמאי אין יו"ט מכין לשבת דאף שיו"ט קיל טפי קדושתו מקדושת שבת, מ"מ כיון דלפי"ד הרמב"ן נמצא דיו"ט קדושתו קדושת עולם שאין הנשמה יתירה נאבדת, משא"כ בשבת שהנשמה יתירה מסתלקת במוצ"ש א"כ לפי"ד המשנה בנוזר משמע דקדושה קלה שקדושתה קדושת עולם חמיר טפי מקדושה חמורה שאין קדושת עולם, א"כ מובן שפיר שאין יו"ט מכין לשבת כי חמירא טפי.

אמנם הא ניחא שפיר דווקא לדין ששבת הקב"ה מקדשו ויו"ט מתקדש עפ"י ביד"ד וכד' הרמב"ן, אבל לאברהם אבינו שעוד לא הי' צווי של שבת, והוא קיבל קדושת שבת על עצמו, נמצא שלפי הסברו של הרמב"ן גם קדושת שבת הי' קדושה עולמית, וא"כ לגבי אברהם הדרא קושייא לדוכתא אמאי אין יו"ט מכין לשבת, הרי מעתה אי אפשר לתרץ שיו"ט קדושת עולם ושבת לא, דהרי לגבי אברהם כפי החשבון גם שבת הי' קדושת עולם, וא"כ הי' מותר לו להכין ולא הי' צריך לעירוב תבשילין, וזו הרבותא שאע"פ שאצלו לא הוצרך עירוב תבשילין, מ"מ כיון שחכמים תיקנו עירובי תבשילין קיים גם מצווה זו ודבריו נבוחים למבין.

ובספר בן יהודיע ביאר בדרך הלצה בהקדם מה שכתוב "ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשהויתן לפניהם והוא עומד עליהם" היינו דהרי איפסקא הילכתא שאין להניח בשר וחלב על שולחן אחד אע"פ שקודם אוכל החלב ואח"כ יקנה פיו וירחצנו ואח"כ יאכל הבשר, מ"מ אסור כיון דהייש' שמא יאכלנו יחדיו, אבל אם יש אחד שהוא שומר אותו מותר להניחם על שולחן אחד, וא"כ מובן שכיוון שאברהם נתן לפניו חמאה וחלב ובשר יחדיו, ע"כ הוצרך לעמוד עליהם לשומרם שלא יאכלו בשר וחלב יחדיו, וזו פי' הגמ' קיים אאע"ה אפי' "עירובי תבשילין" פי' שגם חשש ושמר שלא יערבו התבשילין דהיינו בשר וחלב עכ"ד.

ודומה לזה מובא בשו"ת חת"ס חיד"ד (סי' ע"ג) חידוש יפה (שחידש בקטנותו ואמר לרבו הגאון ר' נתן אדלער זי"ע וישרו הדברים בעיניו) על הקושיא הנ"ל שמצא בתוס' על החומש שכתבו אחא דאחו"ל קיים אברהם אפי' עירובי תבשילין שפירושו שהי' נוהר מלערב תבשילי חלב בתבשילי בשר, וכן הי' נוהר שיאכלו קודם חלב ואח"כ בשר, דהרי כתיב חמאה וחלב והדר בן הבקר ולא להיפוך, עיי"ש.

והוסיף החת"ס דלפי"ז יש לפרש מה הרבותא שהגמ' רצה במאמר זו שקיים אפי' ע"ת, דלכאורה הרי בן נח מצווה על אבר מן החי ואסור לאכלו, וממילא נאסר עליהם גם חלב, עד שניתנה תורה ונתחדש היתר לחלב ואז כבר גם בן

ידועה התמיהה על ד' הגמ' דאמאי נקט מצווה זו ואין ילפי' מקרא דלעיל ובשו"ת בית אפרים (בהקדמה לחיד"ד) מביא בשם הגר"א מווילנא שהגיה עירובי תחומין, וטעות סופר הוא שהי' כתוב בראשי תיבות ע"ת וטעו המדפיסים וכתבו עירובי תבשילין, אבל האמת היא עירובי תחומין, ומעתה אתי שפיר דמרומז בקרא עקב אשר שמע בקולי שאדם דש בעקביו ומרומז בזה מצוות תחומין, וכן מובא בבית דוד מהטו"ז וכן איתא בהגהות מהרי"ץ חיות על יומא (שם).

אבל האמת ניתן להאמר דכפי הנראה יש בזה מדרשים חלוקים שמדרש בראשית רבה (פר' י"א סי' ז') משמע בהגהות ידי משה שלא קיים עירובי תחומין אלא עירובי תבשילין, ובמדרשים במק"א איתא דקיים עירובי תחומין, ובבראשית רבה (פר' ס"ד סי' ד') איתא שאפי' עירובי חצירות הי' אברהם יודע. אבל הקושיא במקומה עומדת מה רבותא נקט בזה שקיים עירובי תבשילין, יותר משאר מצוות דרבנן ולמה נקט דווקא זו.

ומתאמרא משמיה דהגאון בעל אבני נזר ז"ל חשבון נפלא מאוד לתרץ קו' הנ"ל דלכא' תיקשי אמאי אסור לבשל מיו"ט לשבת הרי יו"ט הי' קדושה קלה יותר מקדושת שבת כידוע, אלא דאפ"ל עפ"י הרמב"ן בפסחים (דף קב: ד"ה רב) שמביא קושיית התוס' שהק' אמאי במוצאי יו"ט לא תיקנו בשמים, ואי נימא דביו"ט ליכא נשמה יתירה א"כ ביו"ט שחל להיות במוצ"ש אמאי לא מברכין בשמים.

והרמב"ן תי' דבעצם גם ביו"ט איכא נשמה יתירה, רק במוצאי שבת כיון דשבת קביעא וקיימא, וע"כ כיון דאמר' כיוון ששבת ווי אבדה נפש ע"כ במוצ"ש נעלם הנשמה יתירה וע"כ צריכין לבשמים, משא"כ במוצאי יו"ט הנשמה יתירה אינה נעלמת ונשאר חקוק בנשמת האדם לעולמים, כי קדושה שהי' נתן על זמן או בכלות הזמן נעלם הקדושה ע"כ בשבת שהקב"ה מקדש השבת ע"כ במוצ"ש נעלם הנשמה יתירה, משא"כ ביו"ט שבי"ד מקדשין אותו וביד ישראל הוא לכן נשאר הקדושה ואתי שפיר דבמוצאי יו"ט לא תיקנו בשמים כי אין הנפש יתירה נאבד, ובמוצאי שבת שחל בו ביו"ט ג"כ אין מברכין על בשמים, כי גם ביו"ט יש נשמה יתירה עכ"ד.

והנה בנוזר (פרק ז' מ"א) איתא במתני' כהן ונוזר שמצאו מת מצווה, הנוזר יטמא את עצמו שאין קדושתו קדושת עולם משא"כ כהן קדושתו קדושת עולם, ואף שקדושת נזיר חמורה יותר מקדושת כהן אעפ"כ כיון דכהן קדושתו קדושת עולם ע"כ לא יטמא כי חמיר טפי עיי"ש.

ואי גרים שגיר והנפש שעשו בחרן חרי סמוכין על שולחנו כדמובא במדרש, ולא שייך לומר שיבואו אורחים. אלא על כרחך צ"ל דאמר'י הואיל ואי יתגירו האורחים חזי להו השתא נמי חזי להו אמנם תקשי דהוי כתרי הואיל דהיינו שיתירו לו לבשל הואיל ואי מיקלעי אורחים (עכו"ם) והואיל ואי יתגירו חזי ליה, השתא נמי חזי להו, והרי מסקנת הגמ' (פסחים מו:) דתרי הואיל לא אמרי'. אלא דאפ"ל דכיון דכל אלו שנתאדו בביתו של אאע"ה הושפעו מהור קדושתו ונתקברו לאמונתו ית' ולא יצאו מפתח ביתו עד שאמרו ברוך אל עולם שאכלנו משלו כדאיתא במדרש, וא"כ לא צריכנא כי אם לחד הואיל דהיינו הואיל ואי מיקלעי אורחים חזי להו, דאי מיקלעי בוודאי חזי להו כי מובטח שיתגירו, וא"כ שפיר קים עירובי תבשילין כהלכה, ומיושב שפיר שדייקא במצוה זו טובה גניז בגויה וכל מעשי תקפו ופרשת גדולת אברהם בפירסום אלוותו ית' בעולם מונח דייקא בקיום מצוות עירובי תבשילין.

נח מותר, משום דמי איכא מידי דבן נח אסור וישראל מותר, אבל קודם מתן תורה הי' אסור לבן נח חלב משום אבר מן החי, וכן איתא בכרתי ופלתי. וא"כ מזה שאברהם נתן להאורחים חלב שמע מינה, ש"כ בנתעצם בשמירת התורה מקודם שניתנה עד שיצא מכלל בן נח אפי' להקל והי' לו דין ישראל ולא הוא לבד אלא גם האורחים, ומש"ה הי' יכול להאכילם חלב. אבל לכאור' אפ"ל דאין שום ראיה מזה שהאכילם חלב שנתעצם בשמירת התורה ויצא מדין בן נח והי' לו דין ישראל, דאפ"ל שהי' חלב של בהמה שחווטה וליכא שום איסור של אבר מן החי, אבל אפשר דאח"כ חלב של בהמה חיה לא האכיל ולא אכל, א"כ אין שום רא' שיצא מדין ב"נ. אלא דאפ"ל דע"כ הדגיש הגמ' ראיה מוצקת כחלמיש שמוזה שקיים עירובי תבשילין וכפירוש התוס' המובא שלא עירב להאורחים בשר וחלב, מזה רא' שהי' חלב של בהמה חי' ולא של שחווטה, כי חלב של בהמה שחווטה לא אסור משום בשר וחלב דאורייתא, ואין להקפיד

לאכול חלב אחר בשר כדמשמע בטו"ז (סי' צ' ס"ק י"ב) א"כ מזה שאברהם שמר והי' נזהר שלא יאכלו חלב אחר בשר אלא להיפוך רא' ברורה שהי' חלב של בהמה חיה, וא"כ הדרא קושיא לדוכתא האין האכיל חלב חרי אסור משום אבר מן החי, ומעתה אי אפשר לתרץ שהי' של בהמה שחווטה כי רואין שהי' נזהר ע"ז משום בשר וחלב אלא על כרחך צ"ל ש"כ בנתעצם אברהם בשמירת התורה שיצא מכלל ב"נ והי' לו דין ישראל, וחידוש זה חידש לנו חז"ל באמרם קים אע"ה עירובי תבשילין שבזה אנו מוצאין גדלותו בשמירת התורה.

ובדברי יואל עה"ת בפרשתן מביא תי' בדרך חדודא דגמ' עמד בזה למה נקט דייקא מצווה זו, חרי חול"ל שקידש שם שמים ברבים ופירסם אלוקותו ית' בעולם שהיא רבותא טפי, ותירץ בהקדם מה שקשה לכאור' האין עשה אאע"ה עירובי תבשילין חרי היתירא דגמ' הוא משום דאמר'י הואיל ואי מיקלעי אורחים חזי ליה חכי נמי מותר לבשל, ולכאור' באאע"ה לא שייך האי הואיל דממנ"פ איזה אורחים היו יכולין לבוא אי עכו"ם חרי דרשי' לכם ולא לנכרים ואסור,

כולל חצות

ניו יארק יע"א

845-738-3321

פרשת תולדות תשע"ב לפ"ק

חובט ס"ט יולי

כולל חצות

די נשמה אין גן עדן לערנט מיט, וויאזוי?

ווער ווייסט דען נישט די געוואלדיגע נחת רוח אין תענוג רוחני וואס א נשמה האט, ווען א איד זעצט זיך לערנען לעילוי נשמתו, אין טאג פון יארצייט, שלשים, י"ב חודש, אדער ביי סיי וועלכע געלעגנהייט. אבער וויאזוי איז מען טאקע זוכה אז דער נחת רוח זאל גרייכן אין די העכסטע דרגות, אויף אזוי ווייט, אז די נשמה אליין זאלן זיך צוהערן און מיטהאלטן דאס לערנען?

שטייט אין זוהר הק' (בשלח דף מ"ו, ועוד) אז ביי חצות הלילה גייט הש"ת אריין אין גן עדן צי זיין מיט די צדיקים, און דעמאלט דארף דער מענטש אויפשטיין און לערנען די הייליגע תורה, און הש"ת און אלע נשמות אין גן עדן "טוען זיך דאן צוהערן צו די קול פון דער וואס לערנט די הייליגע תורה אין די דאזיגע שעות"!

אין ווי פארשטענדליך, איז דער נחת רוח פון די נשמה וואס האלט מיט דאס לערנען בעולם הזה, גאר א גרויסע, א תענוג רוחני וואס מיר האבן נישט קיין השגה, כל שכן ווען דער לימוד ווערט געפראוועט לעילוי נשמת די נשמה אליין.

אלזא, אויב האט איר אליין די מעגליכקייט צו לערנען לע"נ אייערע קרובים אין די צייט פון נאך חצות, איז מה טוב ומה נעים, אבער אויב עס איז אייך צו שווער, האבן מיר פאר אייך אן עצה: כולל חצות!

מיטן ביישטייערן א טאג אדער וואך אין כולל חצות, איז דער נדיב זוכה אז די בני הכולל וועלן לערנען לעילוי נשמת אייערע קרובים, אין די דאזיגע געוויבענע שעה'ן פון נאך חצות הלילה ביזן נץ, אזוי אז די נשמה אין גן עדן וועט מיטהאלטן דאס לערנען, און דער נחת רוח וועט אודאי זיין עד אין לשעד, א ריכטיגע עילוי פאר די נשמה!

כדי צו מנדב זיין א טאג-וואך פון א יארצייט, שלשים, אדער י"ב חודש

845-738-3321 רופט כולל חצות

ווי אויך רופט צו קויפן די זכות פונעם כולל פאר א "וואך נאכט"

Yetev Lev

D'Rabeinu Joel D'Satmar
Gretz Yisrael Inc.

מוסדות יטב לב

דרבינו יואל מסאטמאר

בארה"ק תובב"א

יברך את בית אהר"ן

ברגשי הוקרה והודאה, נשגב בזה ברכת מזל טבא וגדיא יאדה, משמי מרומא עילאה, קדם ידידינו היקר הנכבד והמפואר, יפה פרי תואר, שמו נודע לצוהר, ומרדכי רצוי לכל אחיו ומכיריו, חן וחסד נסוך על פניו, להגיד שבחו של אהר"ן, שמו הטוב מהללים בשיר ורון, מסור בלב ונפש למענינו, תומך נלהב של מוסדותינו

מזוה"ר **מרדכי אהרן גאלדשטיין** הי"ד

אב"י במאנסי יע"א

לרגל שמחת הולדת בנו ני"ו למזל טוב

יה"ר שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, מתוך תענוג ונחת והרחבת הדעת, וזכות רביה"ק ז"ל מייסד מוסדותינו הק' יגן בעדו ובעד ביתו, וימלא ה' לטובה כל משאלות לבו, אכיה"ר.

החותמים למען שמו ברגשי הודאה והוקרה

הנהלת מוסדות יטב לב
בארה"ק

Yetev Lev
D'Rabeinu Joel D'Salmar
Gretz Yisrael Inc.

מוסדות יטב לב
דרבינו יואל מסאטמאר
בארה"ק תובב"א

ויברך אלקים את יצח"ק

ברגשי הוקרה והודאה, נשגב בזה מזל"ט טבא וגדיא יאדה, משמי
מרומא עילאה, קדם ידידינו היקר הנגיד והעסקן הנכבד והנעלה, נודע
לשם ולתהילה, תוך אמוני עם סגולה, תומך מוסדותינו הקדושה, ברוח
נאמנה ובמידה גדושה,

מוה"ר יצחק מיכאל יאקאב הי"ד

יו"ד הנהלת התאחדות האברכים בויליאמסבורג יע"א

לרגל השמחה שבמעונו, רוממות קל בגרונו
בהכנס בנו הב' יעקב משה ני"ו
לעול התורה ומצוות

יה"ר שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, מתוך תענוג
ונחת והרחבת הדעת, וזכות רביה"ק ז"ל מייסד מוסדותינו הק' יגן בעדו
ובעד ביתו, וימלא ה' לטובה כל משאלות לבו, אכיה"ר.

החותמים למען שמו בשיר וקול תודה
הנהלת מוסדות יטב לב
בארה"ק

פניני התורה

פנינים וחידושים בגמרא מס' פסחים
הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"

נ"י על ידי א' המג"ש שליט"א

בליעת בשר וחלב בצונן

בשר חי / מבושל או צלוי או נאפה / בקעים / מתובל בתבלין

א. דבשר צלי אפילו צונן שנפל לחלב אפילו נאכל מחמת מלחו בעי קליפה, ואם יש בבשר בקעים או שהוא מתובל בתבלין אפילו הוא חי כולו אסור. (ספר התרומה והשערים והרא"ש והטור ומהרי"ל ושאר פוסקים).

ב. אם הצלי צונן, לעולם סגי' הדחה, דבצונן אין בליעות, ואם הוא רותח צריך קליפה, ואם יש בו בקעים או מתובל בתבלין אם הוא רותח כולו אסור. (הראב"ד הרשב"א והר"ן).

ג. צלי צונן צריך קליפה, ואי מתובל בתבלין או יש בו בקעים, בצלי צונן כולו אסור, אבל בחי מותר. (א"י ודגהת מרדכי בשם מהר"ן והסמ"ק, ועד ראשונים).

להלכה

דעת השו"ע (ירד סימן צא ס"ו) דבשר 'צונן' מבושל או צלוי שנפל לחלב צונן אינו נאסר כלל וסגי בהדחה, 'וברותח' צריך קליפה, ואם הוא מתובל בתבלין או בקעים ברותח נאסר כולו. ח"ל הא דמפלגין בין נאכל מחמת מלחו לאינו נאכל מחמת מלחו, הני מילי בבשר חי, אבל צלי 'רותח' שנפל למליח, אפילו נאכל מחמת מלחו, בעי קליפה, ואם יש בו בקעים, או שהוא מתובל בתבלין והוא צלי רותח כולו אסור. והיינו דפוסק כדיעה השניה.

דעת הרמ"א מעיקר הדין פוסק כהמחבר, אבל מחמיר במקום שאין הפסד מרובה במבושל או צלוי שאפילו הוא צונן ונפל לתוך חלב צונן נאסר כדי קליפה, משום שנתרכך על ידי הבישול וע"כ הוא בולע קצת, ואם הוא מתובל בתבלין או בקעים נאסר כולו אפילו בצונן היכא דנאסר כולו.

ודעת הש"ך (שם ס"ק כא) אחר שהביא חבל ראשונים שפירשו הגמרא כרש"י שהגמרא מייירי מצלי צונן, נוטה שאסור מעיקר הדין, ואפילו בהפסד מרובה ח"ל 'אלא דכאן בהג"ה מיקל במקום הפסד מרובה, וצ"ע אם יש להקל כיון דהרבה פוסקים סוברים כן אפילו בחי, ועוד דבש"ס משמע דמייירי בצלי צונן."

נמבואר בש"ך (שם) שאע"פ שמשלשן השו"ע משמע שמייירי בבשר מלוח קצת, מ"מ הוא לאו דוקא אלא כל שיש בו סדקים אפילו אינו מלוח כלל נאסר.

ודעת הפר"ח (סק"י), והגר"א (סק"י) כדעת ספר התרומה שבשר שיש בו סדקים נאסר כולו, גם אם הוא חי וצונן, ואפילו בהפסד מרובה, ובחכמת אדם (כלל מב דין ו) כתב שראוי להחמיר לעצמו אף בבשר חי שיש בו סדקים כהפר"ח וגם לאחרים צ"ע אם להקל.

דבר מצוי שיש סדקים בבשר

כתב במהר"ם ש"ף (חולין קיב) דלכאורה אין אנו בקיאים כל כך איזה בשר נקרא חלק ואיזה נקרא שיש בו

בגמרא (עה. עו). "איתמר חם לתוך חם דברי הכל אסור, צונן לתוך צונן לדברי הכל מותר... אמר מר צונן לתוך צונן מדיח, אמר רב הונא לא שנו [שצונן בתוך צונן סגי בהדחה] אלא שלא מלחו [לאיסור], אבל מלחו [האיסור מבליע מטעמו בהיתר ו] אסור, דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח, כבוש הרי הוא כמבושל.

אמר רבא הא דאמר שמואל מליח הרי הוא כרותח, לא אמרן אלא שלא נאכל מחמת מלחו [במקרה שהמאכל המלוח עד כדי כך שאינו ראוי לאכילה, אא"כ ידיח אותו תחילה], אבל נאכל מחמת מלחו לא.

[הגמרא מספרת מעשה בענין זה]: ההוא בר גוזלא דנפל לכרדא דכמכא [גוזל שחוט אחד נפל לתוך כר של כותח -

טיבול המכיל מי חלב ומלח] שרייא רב חיננא בריה דרבא מפרשונאי [ולא חשש שמע נבלע מהכותח בבשר אע"פ שהכותח היה מלוח], ... אמר לך כי אמר שמואל מליח הרי הוא כרותח שאינו נאכל מחמת מלחו, האי [אבל כותח זה שנפל לתוכו הגוזל] נאכל מחמת מלחו [ולפיכך אינו נחשב כרותח, והגוזל שנפל לתוכו לא נאסר].

והני מילי [במקרה שבשר הגוזל היה חי] **אבל** [אם הגוזל שנפל לכותח] **צלי בעי קליפה** [לקלוף את שכבתו החיצונה סביב, דבשר צלוי בולע יותר משאר בשר חי, ולכן צריך קליפה אפילו בצונן], **ולא אמרן** [שסגי בקליפה] **אלא דלית ביה פילי** [נכשין בבשר סדקים], **אבל אית ביה פילי** [אבל אם יש בבשר סדקים הרי הוא בולע דרך הסדקים, לפיכך לא סגי בקליפה, אלא כולו] **אסור, ונכין אי מתובל בתבלי** [הרי התבלינים שנתבשל עמו מרכיבים אותו עד שנעשה נוח מאוד לבלוע, כולו] **אסור** [אפילו אין בה סדקים].

מבואר מדברי הגמרא שאף שכללל הוא דבצונן אין בליעות, כגון בשר צונן שנפל בחלב צונן דאינו צריך קליפה, משום דאינו בולע, רק צריך הדחה משום החלב הנדבק בבשר, מ"מ באופנים מסוימים אף בצונן יש בליעות, כגון אם נמלח עד שאינו ראוי לאכול מחמת מלחו / בבשר צלי / אם יש בקעים לבשר / מתובל בתבלין ומצאנו בזה מחלוקת הראשונים באיזה אופנים נאמרו, ונוגע להלכה למעשה, ע"כ אמרנו לשנות פרק זה, ויה"ר שלא נכשל בדבר הלכה.

מחלוקת הראשונים

בביאור דברי הגמרא מצאנו בזה ג' שיטות בראשונים (הובא בב"י).

יהודה (ס"ק מח) דפסק שאם יש שישים כנגד החלב החתיכה מותרת.

דוגמאות למעשה

א. **נפל חלב על גבי בשר חי צונן**, לדעת השו"ע והרמ"א אינו נבלע כלל, ואינו צריך אלא הדחה. [כיון דבחי לא נאמר הדין אם יש בו בקעים או מתובל בתבלין], אמנם דעת הפר"ח והגר"א שאם היה בקעים [ולכאורה בדרך כלל יש בקעים] נאסר כולו.

ב. **נפל חלב על גבי בשר מבושל** [או אפוי / צלוי] צונן, לדעת השו"ע סגי בהדחה [שהחומר של צלי ובקעים הוא רק ברותח], ולדעת הרמ"א אם היה בקעים נאסר כולו [ובלא בקעים כדי קליפה], חוץ בהפסד מרובה נקטינן כהמחבר שסגי בהדחה. ודעת הש"ך שנאסר כולו [כשיש בקעים], או כדי קליפה [כשאין בקעים] אפילו בהפסד מרובה.

ג. **נפל חלב על גבי בשר מבושל רותח** נאסר כדי קליפה, ואם יש בו בקעים [מסתמא יש בקעים], או מתובל בתבלין נאסר הכל. [ובאופן זה כו"ע מודה].

סדקים, ובערוה"ש (סיף לו) כתב שע"פ הרוב בצלי או מבושל יש בקעים.

שיעור מתובל בתבלין

ובשיעור התיבול נחלקו בזה אחרונים. די"א דהוא דווקא כשאינו נאכל מחמת תיבולו (כנסת הגדולה הגהת ב"י אות מב, הובא בחור"ד סקט"ו, ובחידושים סק"ב, ועד), אמנם ביד יהודה (סקל"ה) חולק וסובר שכל שמורגש חריפות התבלין היטב אף שהבשר נאכל עם התבלין נחשב מתובל ובוטל בכולו.

עוד נחלקו בזה האחרונים אם מלח דינו כתבלין, דדעת החות דעת (שם) דגם בשר שנמלח עד שאינו ראוי לאכול מחמת מלחו נחשב כמתובל בתבלין ובוטל בכולו, ודעת היד יהודה (שם) שדינו כדין כל מלוח אינו נאסר אלא כדי קליפה, משום שדוקא תבלין טבען לרכך משא"כ מלח.

כשיש סדקים אם מועיל שישים

בחור"ד (שם) ובחת"ס (סימן פב) סוברים דאפילו אם יש שישים בבשר נגד החלב לא מהני, כיון שיש בו בקעים אין החלב מתפשט בשהו, אלא הרבה מהחלב נכנס למקום אחד ומוטע נכנס למקום אחר. אמנם עיין ביד

תודה וקול זמרה

ברנשי הוקרה והודאה, מעומקא דליבאה, נשגב בזה ברכת מזל טוב

אל ידידינו החשוב כביר המעיש, עסקן נמרץ לכל דבר קדוש, ביתופתוח לרווחה לכל מבקש,

מקבל את כ"א בסר פנים יפות, חן וחסד על פניו חופפת,

זלמן לייב סופר

הי"ד

אב"י בעיר תהילה קרית יואל יע"א

לרגל שמחתו באירוסיו בתו שתחי' עב"ג החתן החשוב ני"ו

ובחדא פחתא נביע לפניו עזעור לתודה על התעסרותו העצומה ונפלאה למעניינו

בעת שהותינו בצל ערן רבינו שליט"א

זכות מעשיו המזכים, לרחוקים ולקרובים, יגינו בעדו ובעד כל אשר לו, וישם ה' פעלו,

והשב ישוב לו בראשו גמולו, אמן.

החותמים לענן שמו ברנשי הודאה והערכה

אברהם שאול ווייסהויז, יואל לעבאוויטש, יואל משה האראוויטץ

פה בני ברק יצ"ו

תולדותיהם של צדיקים ומעשייהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקיא

הגה"ק רבי צבי הירש בן הגה"ק רבי יהודה לייב זי"ע מרימנוב

ימא דהילולא ל' מרחשון (תר"ם)

הרה"ק הרבי ר' הירש מרימנוב זי"ע נולד בשנת תקל"ח לאביו ר' יהודה לייב בעיר דאמבראווע, בעודו ילד קטן והוא בן עשר שנה נשאר יתום מאב ואם ודודו הכניסו לביתו ונתנו לחייט א' שילמדו אומנות זו, ואף בעת שהי' אצל החייט יראת ה' חפץ עליו כל היום, והתפלל בכוונה עצומה והנהיג עצמו בקדושה ובטהרה ובליילא קם בהסתדר והעריך תיקון חצות בבכי ובדמעות.

כשהגיע לבן ט"ו גמר בדעתו שלא יבלה זמנו לריק רק בעבודת ד', והשליך מלאכתו, ונדד מעיר לעיר עד שבא לפריסטיק והלך לבית מדרשו של הרה"ק ר' מענדל'ע מרימנוב זי"ע, וישב אצל השולחן ותלמידים בידיו וקרא בו בעינים דומעות, ונגשו אליו אנשים ושאלוהו מה מעשהו, אמר להם שהוא יתום מאב ואם, ואין לו כלום וכל מגמתו היא רק ללמוד תורה, ונכמרו רחמים עליו ולמדו אתו, ועלה ונתעלה בלימוד התורה מעלות מעלות, ואת פני הרה"ק ר' מענדל'ע מרימנוב זי"ע לא ראה רק בעת התפילה, והוא רצה מאוד לשבת בביתו ולראותו תמיד ולשמשו וללמוד ממעשיו וללכת בדרכיו, וישם עצות בנפשו והלך אל האיש אשר על ביתו של הצדיק ואמר לו שיתן לו לשמש בבית להביא עצים וכדו' והלה הסכים ברצון ואח"כ ביקש ממנו שגם רוצה להחם הבית ועי"ז יהי' יותר בבית, ויתן לו גם שאלתו זו, ואחר כמה ימים ביקשו שיתן לו לכבד את חדרו של הרה"ק וגם זה הרשה לו, עד שנעשה כל המוציא ומכניס על ביתו של הצדיק רק דבר אחד לא הרשה לו המשמש לעשות והיא להציע את משכב של הרה"ק ר"מ, כי פחד מהרה"ק ר"מ אולי לא יעשה בכי טוב את המשכב והצדיק יקפיד עליו, וכמה שהפציר שירשה לו לעשות את זה לא הסכים, עד שפ"א ירט הדרך נגד המשמש וביקש מהרבי ר' הערש שיכין הפעם את מיטת הצדיק, וכן הוה והכין את המטה בידים חרוצות כדי שינעם להצדיק, ודמעות של שמחה זלגו מעיניו בשעת עשייתו, והי' כבדו הרה"ק לנוח מעט מעבודתו וברוח קדשו הרגיש כי לא יד משמשו בזה, שלח אחר משמשו ושאלו מי הכין המטה היום והודה המשמש כי המשרת ר' צבי הירש הוא הכין את זה והמשמש פחד שהמטה לא טוב התחיל לתרץ עצמו שרק הפעם הרשה לו כי אנוס הי', ויאמר הצדיק אם הבחור צבי הירש יכול להציע המטה כך, ובכן מהיום והלאה לא יהי' איש אחר להציע את המטה כי אם הוא.

ואכן מהיום ההיא והלאה נקרא כל יום אל המלך פנימה, ושם מצא מגמת נפשו ושאל תורה וחכמה, והשתלם בתורה וחסידות ביתר שאת, והרה"ק ר"מ חייבנו מאוד, עד שהרה"ק ר"מ אמר שכמו שהאריה"ק אמר שבא לעולם רק בשביל תלמידו ר' חיים ויטאל כך גם הוא לא בא לעולם רק בשביל הרבי ר' הערש, וכאשר עבר ר"מ מפריסטיק לרימנוב לקח אותו עמו, ושם דאג עבורו זיווג הגון ואחרי הנישואין נשאו רבו הק' ושמחו אדון על ביתו וכל אשר בבית הפקיד על ידו.

כ"ט מרחשון

רבי צבי הירש ב"ר יודא לייב מרימנוב - תר"ב (ל' חשון - ובשנה זו שאין ל' חשון מקדימין היא"צ הוא בכ"ט)

א' כסלו

רבי שלום שכנא ב"ר יוסף אב"ד לובלין - ש"ט

רבי ישראל ב"ר שלום שכנא - שניט

רבי יוסף שמואל ב"ר חיים ישעי' (מסורת הש"ס) - תכ"ד

ב' כסלו

רבי שמואל פייוויש ב"ר אהרן משה (יושר דברי אמת) - תקנ"ד

רבי ישראל יצחק ב"ר דוד בער מראדישיץ - תרי"ח

ג' כסלו

רבי מאיר הכהן זצ"ל (אבי הש"ך) - ת"ג

ד' כסלו

רבי אלי' קובו (אדרת אלי') - תמ"ט

רבי יעקב דוד ב"ר יצחק מאמשינאו - תרל"ז

ה' כסלו

רבי שמואל אליעזר איידליש ב"ר יודא הלוי (מהרש"א) - שצ"ב

רבי דוד ב"ר יעקב אהרן לוריא (הרד"ל מביכאוו) - תרט"ז

רבי אשר אנשיל ב"ר שמואל יונגרייז (מנוחת אשר) - תרל"ד

רבי משה דוב ב"ר שלמה זלמן אב"ד ווערצקי - תרנ"ט

ו' כסלו

רבי מנחם אייזנשטאט ב"ר מאיר (חומת א"ש) אב"ד אונגוואר - תר"ל

רבי חיים מיכאל דוב ב"ר יוסף ווייסמאנדל, ריי נייטרא (מן המצר) - תשי"ח

כתר הילומים על ראשו יצור

בשנת הסתלקותו של רבו הרה"ק רבי ר' מענדל'ע חלם הרה"ק ר"מ חלום שהמלאך מט"ט הושיב את הרה"ק הרבי ר' הערש על כסא, והחלום הי' קשה בעיניו ושלח אחרי הרה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זי"ע לעשות לו הטבת חלום, ואירע עוד אחר זה כי פ"א אחר התפילה כאשר הלך הרה"ק ר"מ לחדרו לפני הנחת תפילין ר"ת ודרכו הי' שחלף כל מלבושיו מחמת זיעה

שכיסה אותו מהעבודה החזקה בעת תפלתו, והרבי ר' הערש עזר לו בלבישת הבגדים ואז בעת עסקם בזה סיפר הרבי ר' הערש לר"מ שראה בעת התפילה אחד מחסידיו של ר"מ שהלך כבר לעולמו, ושאל אותו ר"מ אם ראהו על פניו ויגיד לו תוארו, ענה הרבי ר' הערש שראה אותו אל פניו וזה תוארו, אז נשתנה פניו של ר"מ ושלח אחרי ר"ג מראפשיץ להתייעץ עמו, ויעץ ר"ג שישלחו את הרבי ר' הערש מפניו ולא ישרתו עוד, וכן הי'

עמד ומשתהא, א"ל הייטל, "מחזותן מה אתה מתמה כ"כ הלא יהודי זה נתנסה בעשר נסיונות ממש כאברהם אבינו ע"ה". ידוע שהרבה מנהגים אשר בחצר בית סיגעט קיבל מרן הייטל מעבודתו של הרבי ר' הערש, כמו אמירת שמע ישראל בסעודה שלישית אשר אצל כל הצדיקים אמרו רק ב' פעמים ד' מלך ורבותינו הק' נהגו לומר גם שמע ישראל כהרבי ר' הערש, וגם על מנהג רבותינו עת ירדו לפני התיבה בתפילת שחרית של שבת להתחיל בקול רם מאצמץ תפילת שחרית מ"עד הנה" מקורו היא מהרבי ר' הערש, וסיפר רבינו שרבי ר' הערש הי' דרכו להתחיל מתחילת נשמת ואמר הייטל שאין הוא מחזיק את עצמו במדרגתו להתחיל מתחילת נשמת, אבל כאשר מגיע לעד הנה שוב אין בכוחו להתאפק בנפשו מלהתחיל לומר בקול רם. גם הרבה ניגונים המושרים אצל רבותינו מקורם ממנו, אשר הי' ידוע טוב נגן בנעימות ומתיקות נפלאה, כדוגמת ה"אהבה רבה ניגון", גם הניגון שמזמרים אצל תפלת "גשם וטל" והזמר שמזמרים אצל "כבואו מאדום" בסעודת רעוא דרעוין.

צדיק מה פעל

בשנה אחת שררה מחלה החלי-רע רח"ל, וגם ברימנוב התפשטה החולי רח"ל ועשו הסגולה הידוע כי השיאו איש עני עם בתולה עני' ועשו החופה על הבית עלמין, והנה כאשר רצו להוביל להחתן והכלה תחת החופה נחלה הכלה על החולי הלז וספרו הדבר להרה"ק רבי ר' הערש, פתח פיו ואמר קי"ל "מעבירין המת מלפני הכלה" ותיכף נתרפאת הכלה החלי' ושבא לאיתנה, פ"א הגיע לפניו איזה איש שהי' צריך להוושע בזרע של קיימא והרבי ר' הערש ביקש ממנו שמונה עשר רענדלעך, והאיש הי' עני ואביון והרה"ק מרן הדברי חיים ז"ע עמד ג"כ וריחם על האיש הנ"ל ואמר להאיש שהוא יברך האיש בלי פדיון, ואכן נושע האיש ונולד לו בן זכר, אבל אחר כמה שבועות מהלידה נסתלקה האם והילד רח"ל אמר אח"כ מרן הד"ח ז"ע שכל ימיו התרחט למה הי' צריך להתערב בהעסקים של הרבי ר' הערש.

ונגרש מבית ר"מ רק זאת ביקש שירשהו לפחות לשמשו בזה לכרוך אחד התפילה את התפילין של ר"ת ולהנחיש בהתיק שלו, והנה לא כלתה השנה והרה"ק ר"מ נסתלק ביום ל"ג בעומר שנת תקע"ה, והרה"ק ר"נ מראפשיץ לא הי' ברימנוב בשעת הפטירה אבל על שבועות בא לרימנוב ובקיש מבנו של ר"מ ר' נתן לייב שימלא מקומו של אביו, אבל הוא לא רצה, באמרו כי אין גדולה לו רק של הרבי ר' הערש כי אביו אמר עליו הולך בדרך תמים הוא ישרתני, ורנ"ל עזב את רימנוב שלא יפתחו למלאות מקום אביו, והרה"ק ר"נ מראפשיץ עשה אז הספד תמרורים על הרה"ק ר"מ ובתוך ההספד אמר כי יען כי הכיר בהרה"ק הרבי ר' הערש אשר יבוא לקחת המדריגות של רבו דין גרמא אשר שלחוהו מביתו והחזיק זאת לסגולה כי יאריך ר"מ ימים על ממלאכתו, כאשר שמע הרבי ר' הערש את דבריו אמר שהצדיק ראה ולא ראה, כי לו לא הי' נגרש מביתו לא הי' מניחו להיות נפטר לבית עולמו כל כך מהרה, אבל מעשה דבר הצליח, כי ר"מ ביקש ממנו שתפלל עבורו שיחי' עד אחר שנת תקע"ה ואם יעבור השנה אז נוכח לשמוע שופר של משיח, אבל בעוה"ד לא זכינו, - מתחילה היתה התנגדות על דרכיו שהי' מפלאים מאד אבל לאחר זמן ראו כי איש קדוש ונורא והתחילו לנהרות אליו אלפי ישראל, וגם צדיקי דורו העידו עליו כי גדול הוא.

עבודתו בקודש

עבודתו בקודש הי' בכל כוחו למעלה מהשגת אנוש אפי' בזמנים קשים כמו שנביא להלן עבד את בוראו בשמחה גדולה, וכן העידו עליו צדיקי דורו, הרה"ק מצאנו אמר "אנו האבן אים געקענט ווען ער האט נאך גארנישט געוואיסט היינט איז נישט דא דער עילוי שבעילויים וואס זאל אים קענען משיג זיין". פ"א בל"ד בעומר התאספו צדיקי הדור כמדי שנה ביומא ההילולא של הרה"ק ר"מ ברימנוב, אחד תפלת מנחה יצא מרן הייטל והרה"ק ר' אליעזר מדזיקוב ז"ע בחצר לדון באיזה ענין, ופתאום שמעו קול רעש גדול, וזה הי' ברכת על ספירת העומר של הרה"ק הרבי ר' הערש מרימנוב, והרה"ק מדזיקוב

צו שטייגן
אדער
איסנדיק דעם
**רבי מאיר
בעל הנס
פושקע**
רופט:

**1-888
REB-MEIR**
732-6347

א פארזיכערטע סגולה אויף

בני חיי ומזוני

צו שטייגן

"צדקת רבי מאיר בעל הנס"

כולל עצי חיים

מוסדות יטב לב דרכינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עיה"ק ירושלים ת"ו

מרכז המוסדות דרכינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קרית יואל - בני ברק

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאיו ע"ד המסורה לנו מברכותה"ק על טהרת הקודש

פרשת תולדות

מנ"ה יואל פריעדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

הרצאה בעילום שמו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

מנ"ה יואל זאב שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מנ"ה נתן בצלאל שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

מנ"ה אברהם יוסף אקערמאן הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

מנ"ה וואלף גרובער הי"ו

המלמד: הר"ר יואל בינדער שליט"א

מנ"ה דוד יואל קאהן הי"ו

המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א

מנ"ה חיים אלימלך יאקאב הי"ו

המלמד: הר"ר משה מנחם הערשקאוויטש שליט"א

כמר יצחק איציק קליין הי"ו

המלמד: הר"ר ר' אליעזר קליין שליט"א

מנ"ה ברוך מרדכי מייער הי"ו

המלמד: הר"ר יואל יאקאב שליט"א

הרב וואלף דוד ווערצבערגער שליט"א

המלמד: הר"ר ישראל יאקאב שליט"א

מנ"ה מנחם מאיר מיטעלמאן הי"ו

המלמד: הר"ר יוסף צבי מארקאוויטש שליט"א

מנ"ה אלי סימאן הי"ו

המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

מנ"ה יואל ענגלענדער הי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

מנ"ה טובי' בראך הי"ו

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מנ"ה מנשה שלמה פריעד הי"ו

המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א

והר"ר יואל אברהם שווארטץ שליט"א

מנ"ה יואל יחזקאל משולם טעללער הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

מנ"ה וואלף פאלאטשעק הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברוין שליט"א

מנ"ה חיים ברוך מרדכי גאלדבערגער הי"ו

המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

מנ"ה נתן דוד שפיטצער הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר דוד דאוידאוויטש שליט"א

והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מנ"ה אליעזר אבראמאוויטש הי"ו

המלמד: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א

והר"ר אברהם וויינבערג שליט"א

מנ"ה זלמן לייב בערבאטה הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהו". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקו וקדושי עליון,
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

חודש כסלו - הכנה לחנוכה

השנים עוד באמצע ימי חודש אלול נענה ואמר הגאון הקדוש מצאנז זי"ע בלשון קדשו: "הבה נמהר לנרות חנוכה".

(דברי צדיקים)

חז"ל אומרים במשנה מחג ועד חנוכה מביא ואינו קורא, (ביכורים א ו) ולא אמרו עד כ"ה בכסלו, כדי לרמוז בזה ששמחת החג מאירה עד לחנוכה.

(חידושי הרי"ם)

בפסוק קל ה' ויאר לנו אסרו חג בעבותים וכו', הנה שם קל הוא חסד, כמ"ש חסד קל כל היום, וכשם הוי"ה מתמלא בחסדים אז ויאר לנו בא אור, וז"ש אל ה' כשמיחד קל עם הוי"ה ומתמלא חסדים אז ויאר לנו אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח פי' כי מצינו בספרים שהכתיבה ברה"ה והחתימה ביוהכ"פ וגמר הדין בהו"ד, עכ"פ אף שיוצאין הפתקין הנגזרים אין להם כח להתקיים עד חנוכה אולי יתקן האדם מה שעויות נמצא שקדושת החג נמשך עד חנוכה שאז רשות לקיים הפתקין לכך יש לו לאדם להמשיך ע"ע ולקשר קדושת החג סוכות עד חנוכה, וז"ש אסרו חג פי' קשרו החג בעבותים היינו חג הסוכות שלוקחין בו ענף עץ עבות' וקושרים הד' מינים בעבותים ולכן נקרא חג הסוכות חג בעבותים, תקשרו הקדושה מהחג הזה עד קרנות המזבח הוא חנוכה שאז היה חנוכה המזבח.

(ורע קודש)

אא"ז מו"ר החידושי הרי"ם ז"ל הראה רמז במשנה (ביכורים א ו) מחג ועד חנוכה מביא ואינו קורא, ולא אמר עד כ"ה בכסלו, לרמזו כי נמשך הארת החג עד חנוכה, ולפי זה נראה כי התחדשות השנה שבתשרי נמשך עד עתה, ולכן מביא עוד ביכורים שעוד הזמן בכלל ראשית השנה, ולכן נקרא "חנוכה" שעתה נגמר החינוך והתחדשות של השנה, ואיתא בשמחת בית השואבה לא היתה חצר שאינה מאירה באור בית השואבה, עיין שם אריכות הגמרא במנורות שהיו שם, ויתכן לרמוז שכמו שנמשך האור מרחוק בעולם, כך נמשך בזמן השנה הארת החג, וכמו כן בנפש האדם, כי עולם שנה נפש הם דוגמא אחד, וכפי רוב שמחת נפשות הצדיקים בסוכות, כך נמשך האור מרחוק גם בבחינת עולם ושנה, ולכן הדור של חשמונאי התחזקו בימים האלו עוד מהארת החג, דכתיב "אסרו חג בעבותים" הוא עבדות אהבה ותשוקה, וכמו שכתבנו במקום אחר, "עד קרנות המזבח" רמז לחנוכה ופורים שהם ענפים שיוצאין מגוף הרגל, ונקראין "קרנות המזבח".

(שפת אמת)

בהג"ה אשר ברש"י שבתנ"ך הישנים הנדפסים בשנת ת"ס המכונים על שם רש"י ישן על הפסוק אשר בירמיה (לו ו) "ביום צום" ושם (ט') "בחודש התשיעי קראו צום לפני ה', וביום צום זה ראש חודש כסלו והוא ירח תשיעי לירחים, וכל החטאים שאדם עובר מראש חודש ניסן עד חודש תשרי מוחלים לו ביום כיפורים כשעושה תשובה וכשלא עושה תשובה ממתנים לו (מיום כיפורים) [מהושענא רבא] עד ראש חודש כסלו שהוא ארבעים יום, נגד ארבעים יום של קבלת הלוחות והיא תשעה חודשים, ועל זה נאמר "הרה עמל".

(סוד משרים מובא בליקוטי צבי)

צדיקים אמרו על חודש כסלו - "כס לב", שהלב מכסס וס'שקלט זיך נאך מיט בענקענישן אחרי הימים הנוראים כשנוכרים מהעבודה של חודש תשרי ומכל המצוות, מרחשון הוא רק רחושי מרחשין שפתייהו, וכסלו הוא שהלב מכסס, ולכן מתחיל עכשיו הלב לבססס בהשתוקקות לחי'ט של חודש כסלו "דער לעכטיגער יום טוב פון חנוכה", ובדרך משל לאדם המהלך בדרך בחושך ורואה אור למרחוק נעשה שמחה בלב, כן הוא כשמיגיע ראש חודש כסלו רואים כבר האור של נרות חנוכה ונעשה שמחה בלב.

במזל תשרי מאזנים דשוקלים עוונותיו לגיהנום, ומזל כסלו קשת שזורקין אותנו מן הגיהנום.

(ילקוט ראובני)

פעם בראש חודש כסלו כשהקיץ הרה"ק המגיד מטשערנאביל זצוק"ל, אמר שהיה בעולם העליון וראה שם רעש גדול, ושאל מה היום מיומים, אמר לו שהיום ראש חודש כסלו הוא בחינת יוהכ"פ, והוא יום מחילה סליחה וכפרה לישראל, יען שחנוכה הוא הגמר, מתחילה ההארה כבר מתחילת החודש.

(גנוי ישראל)

הס"ק הר"מ מלעכאוויטש זי"ע אמר פעם אחת: "היתה זו חתונה גדולה שהתחילה בחמשה עשר באב ונמשכה עד ימי חנוכה".

(תורת אבות)

במדרש על הפסוק הנותן בים דרך אלו ימים מאלול עד חנוכה, וכן הוא בירושלמי שבת פ"ב ה"ו. וכמו שסיפרו חסידי מרן הקדוש מצאנז זי"ע וכן סיפר פעם נכדו הרב הקדוש מציעשנוב זצ"ל בעשרת ימי תשובה בסעודת מצוה, שבאחד

ונתנו ידידים זמירות ושירות ותשבחות

מתוך רגשי שמחה וידידות, נשגב בהני שורות אחדות, כסא דברכתא, מלא טיבותא, קדם ידידינו וחברינו היקר באנשים, לבו ער וחס לכל דבר שבקדשים, מנאמני בית מדרן רבינו שליט"א ברוח מסורה, הוא בניצובן ומצודתו פרוסה לבוא בעזרת קהלתנו המעטירה, חשיכה כאורה, ובמיוחד עושה ומעשה למען הבהורים והחתנים שיחיו השוים בעילא דמהומנותא, להרבות ולהטיב להם בהדרגתא, יקר רוח מאד נעלה, נחמד למטה ואהוב למעלה העסקן היקר והנעלה, נודע לשם ולתהילה

מוה"ד זלמן לייב סופר הי"ד

אב"י בקרית יואל יע"א

לרגל השמחה הגדולה שבמעונו, בעזר צורו וקונו באירוסו בתו החשובה והמהוללת שתח"י עב"ג הבחור החשוב יראת ה' חופף על פניו, ושמו הטוב חולך לפניו כמור אברהם מארקאוויטש ניי"ו

יה"ר מלפני אבינו שבשמים, שיזכה לראות ולרוות מהם נחת מלא חפניים, וימשיך להרבות פעלים דיל תורה ולתאדירה, ובמיוחד לטובת קהלתנו המפוארה, מתוך רב שמחה ואורה, עדי נזכה לביאת משיח צדק ומלכותו מדרן רבינו שליט"א בראשית, בב"א.

השפחים בשפחתו פרחים פקום וקירוב לב ידידי פוקיריו פה קרית יואל ב"ב

יחיאל פיהל אברהם פרידמאן, שלמה צבי שטרול, ברוך לעבאוויטש, יעקב יאזשעק, העדשל האלצער, יוסף יודא כהן, יצחק אייזיק ווייס, שאול יחזקאל שווארץ, יואל דאסקאל, פנחס צבי כהן, פרדכי פנחס כהן, יוסף לייב יאזשעק, אברהם זאב כהן, שלום יצחק עזריאל דאסקאל, אהרן פאיר ווייס, יואל כהן, יואל ווייס, דוד יואל קליין

ונתנו ידידים זמירות ושירות ותשבחות

יעלה ויבוא ויגיע ברכותינו, ונביע את מייטב איחולינו, ברכת מזל טוב מעומק לבבינו, קדם ידידינו וחברינו, הבחור החשוב והנעלה, מוכתר בכל מידה ומעלה, נודע לשם ולתהילה, שוקד על דלתי התורה, ומופלג ביראה טהורה,

החתן כמר יואל לעבאוויטש הי"ו

לרגל שמחתו באירוסיו עב"ג שתח"י למזל טוב ובשעטו"מ

יה"ר שהזיווג יפה יעלה, וכל משאלות לבך לטובה ה' ימלא, ותזכה לבנות בית נאמן בישראל לשם ולתפארה, כאוות נפשך וכשאיפתך הטהורה, ואך טוב וחסד ירדפוך, כל ימי חיך, וכט"ס.

החותמים למען שמו באהבה ובידידות

ידידיו וחבריו הלומדים אתו בישיבה ומתיבתא תו"י קרית יואל יע"א

אהרן ישעי' ראטער, יצחק אייזיק פיינרווערגער, יונה שווארץ, עזריאל יאקאב, צבי יאזשעק, יואל פשה האראוויטש, נח צבי יאזשעק, אלחנן פויגל, דוד: אליהו בוקסנשפאן, שפעון ישכר שלמה יאקאבאוויטש, אחיק: פרדכי לעבאוויטש, יהושע ראטה, יצחק יודא ראזנבערג

גם אנו מצטרפים לברכה, ידידיו הלומדים אתו בצוותא חדא

יצחק לעבאוויטש, יחיאל פיהל בערקאוויטש

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קצד — בלתי מוגה

**ביקור כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא ירושלים שליט"א
בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א – בקרית יואל יע"א**

יום א' פרשת תולדות תשע"ב לפ"ק

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: צו רבי שלום אליעזר'ל (הרה"ק מהרש"א מראצפערט ז"ל בן מרן הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז ז"ל).

רבינו: יא, צום זיידן רבי שלום אליעזר'ל (כי הרה"ק מהרש"א ה"י חותנו של הגה"ק העצי חיים ז"ל), אמאל אויפן וועג קיין ראצפערט האט ער געכאפט שלעק, ווען ס'איז שוין געווען די שווערע זמנים, כ'האב עס געהערט פון אים אמאל.

*

רבינו שאל אודות זמן שהותו באר"ב ואודות האכסניא

בוויליאמסבורג בבית הרה"ח ר' משה יוסף ווערטהיימער הי"ו

בוויליאמסבורג

*

רבינו: כ'האב געהערט פונעם טאטן ז"ל אז מ'האט געזאגט אויף רבי יוחנן ראחמיסטריווקער (בן הרה"ק רבי מרדכי

רבינו קידם את פני האדמו"ר מראחמיסטריווקא

בברכת שלום עליכם

ובין המלוים ה"י הרה"ח ר' אברהם סלאנים הי"ו מעיה"ק ירושת"ו,

ואמר האדמו"ר מראחמיסטריווקא שהוא נכד הגה"ק ר' מאטיל

סלאנימער ז"ל

ורבינו כיבדו לשבת

רבינו: מ'איז שוין געווען אמאל דא אין קרית יואל?

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: יא, כ'בין שוין געווען

אמאל דא, היינט איז עס שוין א שטאט.

רבינו: מ'איז דאך א איידעם ביים סקווערער רב, ביי רבי

משה ניישלאס (הגה"צ אבד"ק שיכון סקווירא, זמלפנים אבד"ק

סערדאהעלי), ער איז געווען זייער א חשובער רב, א גרויסער

ירא שמים באמת, און מיט א תמימות, ער האט מיר

דערציילט אז ער איז אסאך געפארן קיין ראצפערט.

הוצאת הגליון בשבוע זו נתנדב ע"י

מוה"ר אהרן צבי קאסירער הי"ו

לעי"נ אביו

הרה"ח ר' עזריאל בן הרה"ח ר' אליהו ז"ל

גלב"ע כ"ט חשוון

ת.נ.צ.ב.ה.

רבינו: יא, מ'זאגט אז פאר'ן הסתלקות פונעם בעש"ט הק' האט מען געהערט אז שפתותיו מרחשין 'אל תבואני רגל גאון' (תהלים לו, יב).¹

יעקב אבינו איז אריין געגאנגען נעמען די ברכות פון יצחק - די וואך - שטייט (בראשית כג, כז) 'וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה', ונפשי כעפר לכל תהיה, דאס איז כריח 'שדה' אשר ברכו ה'.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: א בחינה פון ענוה, כריח שדה, ווער זאגט עס?

רבינו: כ'קלער אזוי צו זאגן.

די וואך אין די סדרה איז דאך די ברכות וואס יצחק אבינו האט געבענשט יעקב אבינו, דאס איז געבענשט געווארן פאר אידישע קינדער עד סוף כל הדורות, הייליגע ברכות פון יצחק אבינו, געוואלדיגע ברכות, ברכות בגשמיות און ברכות ברוחניות, וואס אידן דארפן האבן, אידן דארפן ברכות בגשמיות, און אידן דארפן האבן ברכות ברוחניות.

ס'איז געווען א וויכוח צווישן דעם רבי'ן פון לובלין מיטן קאניצער מגיד, דער קאניצער מגיד האט געהאלטן אז קודם דארף מען משפיע זיין רוחניות פאר אידן און נאכדעם וועט נשפע ווערן גשמיות, און דער רבי פון לובלין האט געזאגט פארקערט, אז קודם דארף מען משפיע זיין פאר אידן גשמיות און נאכדעם וועט נשפע ווערן פון דעם רוחניות.

והראה א' הנזכרים על הרה"ר אברהם סלאנים הנ"ל

שהוא גבאי צדקה מובהק ומשפיע גשמיות לבני ישראל

1

הובא בדברי יואל (פ' ויגש עט תל"ח) וז"ל: וכמו שמספרים מרבינו בעש"ט הק' שבשעת יציאת גשמות הטוהרה ראו שפתותיו הק' מרחשין, וניגשו תלמידיו הק' לשמוע לחישותי, ושמעו שמשני לעצמו הפסוק אל תבואני רגל גאון, ומצינו שהתפלל יעקב להשי"ת שלא ילמד מדרכי לבן, וכן מצינו שהתפלל דוד המלך ע"ה, שקר ורפוני עורני, כי היצו"ר מתגבר בזה גם על גדולי ישראל להכשילם בדרך השקר, ולכן צריך האדם להתפלל הרבה להשי"ת על זה.

[ומקור הדברים נזכרו בספר נוצר חסד מהרה"ק מקאמארנא ז"ל (נס: אבות פ"ג ט"ז) ועוד].

המגיד מטשערנאבל ז"ל, אז ער האט נשמת רבי יוחנן בן זכאי. ווען מ'האט עס אים איבער געזאגט אז מ'זאגט אויף אים אזוי, האט רבי יוחנן געזאגט דערויף - ער האט גערעדט אויפן אוקריינישן שפראך - 'איך ווייס' יוחנן היים איך, און א בן זכאי בין איך...' (כי הוא בנו של זכאי וצדיק).

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: כ'האב געהערט אז ווען זיין פאטער איז נסתלק געווארן, איז אים איינגעפאלן אפשר זאל ער פארן קיין ארץ ישראל, איז ער געקומען צום ברודער רבי אהרן (הרה"ק מטשערנאבל) זיך שוואל עצה צו זיין, האט ער אים געפרעגט וואס וועסטו טוהן אין ארץ ישראל פאר פרנסה, האט ער געזאגט, 'איך קלער אז איך וועל קענען זיין א גוטער מלמד...'.

רבינו: דער טאטע ז"ל האט אמאל דערציילט אז רבי יוחנן ראחמיסטריווקער האט געזאגט אז אזוי ווי דער פאטער רבי מאטעלע האט געהאט אלע מעלות און מידות טובות, און ווען דער פאטער איז נסתלק געווארן, האבן זיך די ברודער'ס צוטיילט מיט די מידות, און ער האט געזאגט "איך האב געלייגט א אויג צו האבן דעם פאטער'ס מדת ענוה, דערווייל איז געקומען מיין ברודער רבי משה קארסטשובער און האט עס אויסגעכאפט, בין איך געבליבן מיט גארנישט..."

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: מ'ברענגט עס אראפ אין די סלאנימער ספרים, אין בית אברהם, און ער האט עס אריינגעטייטשט אין פסוק (שמות כה, ב) ויקחו לי תרומה, תרי-מה, צוויי מאל 'מה' (היינט ענוה תרמו בתיבת מה), אז ער איז געבליבן אן גארנישט.

רבינו: צום זיידן דער קדושת יו"ט פאר'ן הסתלקות, איז געקומען באזוכן א גרויסער תלמיד חכם פון קליינווארדיין, און א מחבר ספר, כדי מבקר חולה זיין דעם זיידן דעם קדושת יו"ט, האט דער קדושת יו"ט געזאגט אזוי, 'א מענטש דארף וויסן ביי זיך אז ער איז גארנישט, און טאקע גארנישט', און ער האט זיך געגעבן א דריי אים און געזאגט 'און מ'דארף וויסן אז אפילו מ'מאכט שוין א ספר, איז מען נאך אלץ גארנישט'.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: אזוי האט ער געזאגט פאר'ן הסתלקות.

רבינו נין, געלט איז רוחניות...

יצחק אבינו האט געבענמטשט ויתן לך האלקים ממל השמים, ובפשטות איז עס גשמיות, אבער דער מדרש זאגט (בראשית רבה סו, ג) ממל השמים, זו מקרא, ומשמני הארץ זו משנה, ורוב דגן זה תלמוד, ותיירוש זו אגדה. וואס דאס איז רוחניות, פשוטו של מקרא איז גשמיות, און דער מדרש איז רוחניות, וועגן דעם איז זיין ויהוור ויתן (כפרשי" על זיין). לכאורה וואס איז דאס ויהוור ויתן, נאר מ'דארף געבן ביידע, מ'דארף משפיע זיין גשמיות, און מ'דארף משפיע זיין רוחניות, ס'איז נאר די פלוגתא וואס איז קודם, אבער מ'דארף זיין ביידע, דאס איז ויתן ויהוור ויתן, אלע ביידע.²

2

ומן הראוי להעתיק כאן דברות קודש ממנן רבינו שליט"א בענין זה שהשמים כמעמד הקבלת פנים לפני החופה של הרב שלום טייטלבוים שליט"א בבית מדרשו בכני ברק ה תולדות שנת תשס"ז לפ"ק:

"ויתן לך האלהים ממל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותיירוש, ובפשטות הם כולם ברכות גשמיים ואין מקרא יוצא מידי פשוטו, ודקדק לומר ור"ב דגן, שיהיה פרנסה בשפע רב. אך במדרש רבה (פס"ו ס"ג) דרשוהו על עניני רוחני, ממל השמים, זו מקרא, ומשמני הארץ זו משנה, דגן זו תלמוד, ותיירוש זו אגדה, ולפי המדרש ברכת ור"ב דגן, שייכו ללמוד הרבה גמרא ותוספות, וברכת יצחק אבינו כוללת בתוכו הן ברכה בגשמיות והן ברכה ברוחניות.

ויתבאר בהקדם מה שנתוכחו רבותינו קדושי עליון נחוי ארץ נבג"מ הרה"ק המגיד מקאנצין וללה"ה ורה"ק הרבי מלובלין וללה"ה בענין התפלה, שהמגיד מקאנצין אמר שבתחלה צריך האדם לבקש מהש"ת על רוחניות ואח"כ יבקש על גשמיות, והרבי מלובלין אמר להיפוך שבתחלה יבקש על גשמיות ועל ידי זה יוכל לבא לידי רוחניות, כי לא יוכל אדם לבא לידי רוחניות אם לא יהיה קודם גשמיות כמובן. ועל פי זה מתאמרא משמיה דהרה"ק המגיד מטרסק וללה"ה (הובא בילקוט מאורי אור לשבעות) על פלוגתת בית שמאי ובית הלל (תגובה יב). דבית שמאי אומרים שמים נבראו תחלה, ובית הלל אומרים ארץ נבראת תחלה. הכוונה דבית שמאי ס"ל שבתחלה צריך האדם לבקש על רוחניות, ואחר כך יתפלל על הארץ היינו גשמיות, ובית הלל ס"ל ארץ נבראת תחלה, שצריך האדם לבקש מתחלה על גשמיות וממילא יבא על ידי זה גם לרוחניות, כי על ידי גשמיות יכולים לבא לידי רוחניות, עכ"ד.

ובזה יתבאר מקרא קודש, שברך יצחק אבינו את יעקב אבינו ויתן לך האלהים ממל השמים ומשמני הארץ, כפשוטו שייכח לשפע רב ופרנסה בריוח, וכמדרשו ממל השמים זו מקרא ומשמני הארץ זו משנה, ודרשו עוד במדרש ויתן ויהוור ויתן, רמז לשני סוגי ברכות, על

כ"האב אבאל געהערט נאכזאגן פון א גוטן איד, אז מ'זאל אויסקוועטשן די תפילות וועט עס אויסקומען גשמיות... און אז מ'וועט אויסקוועטשן די גשמיות וועט אויסקומען רוחניות... אזוי האבן צדיקים געזאגט.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: דער רבי ר' אלימלך זאגט (נועם אלימלך בפרשתו) אז יעקב האט מורא געהאט מאמער מ'וועט ווערן מגושם, וועגן דעם האט ער מורא געהאט צו נעמען די ברכות וכי יעקב היה מתירא מאוד שיתברך בעניני גשמיות כי מורא עלה על ראשו פן ואולי על ידי הגשמיות יתגשם ויפחד ח"ו מעבודתו יתברך כמו שאמר הכתוב פן תאכל כו' ורם לבבך. לזה אמר אל רבקה אמו היא השכינה הקדושה האך אוכל לקבל ברכות עולם הזה.³

עניני גשמי ועל עניני רוחני, אך איני יודע איזה מהם קודמת, ולזה כשהסכים יצחק בלבו לברכו הקדים ואמר כמוברי, ראה ריח בני כריח שד"ה אשר ברכו הוי"ה, רמז על שיטת בית הלל דארץ נבראת תחלה, ובאופן זה קאי הברכות ויתן לך האלהים ממל השמים ומשמני הארץ כפשוטו בברכה בגשמיות, שקודם יוכי בני ישראל לשפע גדול בהרחבת הדעת ויהיה השפעות טובות בכל עניני גשמי. והנה צרכי עמך ישראל מרובים, וחוקים לפרנסה ושפע טובה, ויתן ויהוור ויתן, שאח"כ יהיה השפעה ברוחניות, ממל השמים זו מקרא, ומשמני הארץ זו משנה, ואם לא יהיה לבני ישראל דאגת הפרנסה, יהיה להם דעת צלולה לעסוק במקרא משנה גמרא ואגדה, ויצחק אבינו כבש דרך זה לבניו אחריו והכריע שמתחלה ישפיע הקב"ה עניני גשמי ואח"כ עניני רוחני, וברכה זו ברך יצחק אבינו את בניו עד סוף כל הדורות, ואל הברכות הללו עניני בני ישראל צופיות, שיתפח ה' את אוצרו הטוב, שלא יצטרכו להתנייע כל כך על הפרנסה.

ועל פי זה יל"פ הפייטן, צמאה נפשי אל הוי"ה היינו שם הוי"ה ביושר שהאותיות י"ה הן תחילה, ולכן ימלא שובע אסמי, להקשפיע לי צרכי גשמיות תחילה, אל ההרים אשא עיני, אל תקרי ההרים אלא ההורים, מה שאמר יצחק אבינו כריח שדה אשר ברכו הוי"ה, כהלל ולא כשמאי, שבוה הכריע יצחק אבינו בבית הלל דארץ נבראת תחילה". עכתה"ק.

3

והל"ק בנועם אלימלך בפרשתו: "או יאמר ורבקה אמרה כו' דאיתא בוזה הקדוש דהשכינה נקראת רבקה. ועם בני ישראל נקראים בשם יעקב ויש לפרש בדרך הזה. דיצחק היה רוצה לברך את עשו בגשמיות בעולם הזה והשכינה הקדושה היא האם המרחמת על בניה ישראל ובכל צרתם לה צד והיה תשוקתה מאוד שיוברך יצחק את יעקב גם בעולם הזה כי האץ תוכל לראות בעני עמה בעצד להם בעולם הזה ולכן אמרה אל יעקב שילך ויקבל הברכות מיצחק, וכו'. הן עשו איש שעבר רוצה לומר לו ראוי עולם הזה לפי מדתו שהוא איש מעורב

מייטעלער רבי (כי אבי אמו הרה"ק ממשערקאם ז"ל הי' חתנו של הרה"ק ר' דובער מליובאוויטש ז"ל).

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: אה, 'מרדכי דוב' האט ער געהייסן נאך די צוויי זיידעס.

רבינו: יא, אבער ער איז נתגדל געווארן ביים זיידן אין משערקאם (כי היה יתום מאמו).

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: ער איז שוין געווען מפורסם אין האראנסטייפל בחייו פונעם זיידן.

רבינו: יא, דער משערקאסער אליינס האט געוואוינט אין האראנסטייפל, און ווען ער האט זיך אוועק געצויגן קיין משערקאם, האט מען אים געפרעגט אז ער לאזט איבער דאס שטעטל, האט ער געזאגט אז ער וועט צוריק שיקן דעם אייניקל, און נאכדעם האט ער צוריק געשיקט דעם אייניקל נאך בחייו (בשנת תרכ"ג).

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: יא, נאך בחייו.

וואס דער האראנסטייפלער איז געווען אין עבודה און די אלע זאכן ווייסט מען דאך נישט... אבער די גדלות אין תורה ווייסט מען דאך, ער איז געווען פון די גרעסטע אין זיין דור.⁴

רבינו: כ'האב געהערט פונעם טאטן ז"ל ווי ער האט פארציילט, וואס ער האט געהערט פון א איד אין ראצפערט, אז רבי מאטעלע הורנאסטייפלער איז געווען אין ראצפערט אויף א חתונה,⁵ ער איז איינגעשטאנען ביי א איד ר' יוסף הערצאג, א בעל בית'שער איד.

רבינו: אז א רבי קומט אין שטאט, דארף ער משפיע זיין גשמייות, און ער דארף משפיע זיין רוחניות.

רבינו צייה להביא כיבוד

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: דער עצי חיים ז"ל האט זיך מושדך געווען מיט רבי פני'לע אויסטילער (כשלקה את בנו הגה"צ רבי יוחנן ז"ל לבתו הרבנית יוכבד רבקה ע"ה), אונזער קרוב (כי הרה"ק ר' פנחס מווערסקי ז"ל אבד"ק אויסטילא הי' בנו של הגה"ק ר' מרדכי מראחמיסטריווקא ז"ל בן הגה"ק רבי יוחנן מראחמיסטריווקא ז"ל), אבער דער עצי חיים האט שוין נישט געלעבט.

רבינו: מ'האט גערעדט דעם שידוך נאך בחייו, נאר ביי די חתונה האט ער שוין נישט געלעבט (שמחת נישוא הגה"צ רבי יוחנן התקיימה בו' תמוז תרפ"ה, ומרן העצי חיים נסתלק בו' שבט תרפ"ו), און דער זיידע דער בעלזער רב (הגה"ק מהר"ד ז"ל חתן הגה"ק רבי פני'לע ז"ל) האט שוין אויך נישט געלעבט דעמאלטס.

הארמו"ר מראחמיסטריווקא: אזוי, דער שידוך איז נאך געווען בחייו, און ביי די חתונה איז שוין רבי ישכר בער אויך שוין נישט געווען.

רבינו: דער בעלזער רב איז אוועק שנת תרפ"ז (כ"ב חשוון), און די חתונה איז געווען שנת תרפ"ח.

רבי מאטעלע האראנסטייפלער האט געהייסן 'מרדכי' נאך רבי מאטעלע משערנאבלער (כי אבי אמו הרה"ק רבי יעקב ישראל ממשערקאם ז"ל היה בנו של הרה"ק ר' מרדכי מטשערנאבל ז"ל), און 'דוב' האט ער געהייסן נאכ'ן ווען פון בעל התניא דער

בערנבוים הולך בדרך לבו וכל הבא לידו לא ימנע עצמו מלעשות אם טוב ואם רע. אבל **אנכי איש חלק** רוצה לומר שאני צריך להיות חלק ומצוה צה בעבודתי יתברך ויתעלה בלי שום סיג ופסולת ופן ואולי ח"ו על ידי. הגשמייות יומשך לבי מעבודתי יתברך כנ"ל ואולי **ימושני אבי** שבשמים הבורא יתעלה ימשמש ויפשפש במעשי **והייתי בעיניו כמתענת**, והבאתי עלי קללה ולא ברכה שעל ידי אתה הברכה יצמיח קללה חלילה חלילה. ו**תאמר לו אמו** היא השכינה הקדושה **עלי קללת בני רוצה** לומר עלי מוטל לשמור אותך מקללה. **אך שמע בקולי ולך קח** לי רוצה לומר שתקבל הברכות העולם הזה גם כן שיהיה לי רוצה לומר גם כן לעבודתי לשמו הגדול שתהיה מונתך בכל עניני עולם הזה הן באכילה ושתייה ושאר גשמייות רק לשמים להוציא ניצוצות קדושות מתוך המאכל באוכלך בקדושה ובטהרה ושיהיה לך כח לעבוד לו יתברך ולעסוק בתורתו ובמצותיו וכן בכל דבר יהיה מונתך לשמים. ויך ויקח ויבא לאמו מובן ממילא שעשה מצות השכינה לקבל הברכות באופן הזה לשמו הגדול יתברך ויתעלה וזכרו לעד ולנצח נצחים אמן".

4

הגה"ק בעל ערוגת הבושם ז"ל בהספידו ביום ז' אדר תרס"ד את הגה"ק רבי מאטעלע ז"ל אשר שם הזכיר גם את ביקורו של הגה"ק רבי מאטעלע במדינת אונגארין המוזכר להלן בהשיחת קודש למעלה, ובתוך דבריו מעלה על נס את גדלותו בתורה, וז"ל בפרשת תצוה: 'בחודש אלול נסתלק הגאון הקדוש בקי בנגלה ובנסתר, מאור הגולה, מו"ה מרדכי מאטיל זצ"ל בעהמ"ח ס' חיבור לטהרה, והוא עמוק בחריפות ובקיאות, ולפני איזה שנים היה כאן במדינתנו, וכל גדולי המדינה חדרו לקראתו, וגם אני זכיתי לקבל פניו, משובתי שבת בחצרות קדשו, וזכיתי לשמוע מפיו זיקוקין דגורא וביעורין דאשאי וכו'". עיי"ש עוד.

5

סיפר הגה"צ רבי שמואל בראך שליט"א אבדק"ק נאנאש, שכאשר השיא הרה"ק מהרש"א מראצפערט ז"ל א' מבניו, בא חותנו הרה"ק ר' מאטעלע ז"ל ממדינת רוסלאנד להשתתף בשמחת הנישואין, החופה

דעם טאג אן, איז אריין געקומען א שפע אין געשעפט, און ער איז געווארן א בעל בית'ישער איד.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: הייסט עס אז ער איז ביי אים איינגעשטאנען ווען ער איז געקומען צום איידעם (הרה"ק מהרש"א ז"ל) אויף א חתונה, און דער טאטע (מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל) האט געהערט פון אים אליין די גאנצע ענין, אז נאכ'ן דאווענען איז ער געווען אינגאנצן נאם, איך הער עס יעצט דאס ערשטע מאל.

רבינו: יא, ער האט עס געהערט פון אים אליין.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: פון די עבודה האט מען אלץ געהערט, מיר האבן נישט קיין השגה אין דעם, אבער די זאך - די נקודה - האב איך נאכנישט געהערט.

רבינו כיבד את האדמו"ר מראחמיסטריווקא לברך על הפירות

וכן את המלוים

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: מ'האט געזאגט אויף די טאכטער (ח"ה בתו של הגה"ק מהאראנסטייפל הרבנית הצדיקת מרת שרה מרסע ע"ה) גרויסע זאכן.

רבינו: יא, זי איז געווען א גרויסע צדיקת און אויך א מלומדת, ווען די באבע (הרבנית הנ"ל מחברתו המפורסמת של הרה"ק מהרש"א מראצפערט ז"ל) פלעגט צו קומען קיין סיגוט, האט זי געבעטן א חומש, און א פנים יפות, און א מאור עינים...

זי איז געווען א מבין אויף די אייניקלעך ווער ס'איז א תלמיד חכם, און ווער ס'איז נישט א תלמיד חכם, זי האט פונקטליך געוואוסט.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: מ'פלעגט קומען זעהן ווי אזוי זי צינדט ליכט...

רבינו דיבר מגדל דביקותה באבותיה הקדושים

ואמר: דער טאטע ז"ל פלעגט נאכצוזאגן ווי אזוי זי פלעגט צו רופן דעם דברי חיים 'דער זיידע דער שווער', ווייל דער דברי חיים איז געווען איר מאמע'ס טאטע, איז ער געווען 'דער זיידע דער שווער'.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: פארוואס דער שווער?

רבינו: אלץ רבי שלום אליעזר'לס פאטער.

האדמו"ר מראחמיסטריווקא: יא יא אוודאי, סיי דער שווער און סיי דער זיידע.

ונפרד רבינו ממנו בברכה: הצלחה רבה, דער אויבערשטער זאל העלפן מזאל זיין געזונט.

האט ער פארציילט אז יעדן טאג ביים דאווענען איז ער געשטאנען, און האט זיך קיין שאקל נישט געגעבן, קיין ריר האט ער נישט געגעבן ביים דאווענען, און ווען ער איז אהיימגעקומען פון דאווענען, האט ער געדארפט איבערמוהן די מלבושים פון קאפ ביז פיס. יעדן טאג איז געווען אזוי, נאכן דאווענען איז ער געווען אינגאנצן דורכגעווייקט פון שווייס, אז ער האט זיך געדארפט איבערמוהן פון קאפ ביז פיס.

ער (הרה"ק ר יוסף הערצאג הנ"ל) האט אויך פארציילט פאר'ן טאטן ז"ל, אז ער האט געהאט א געשעפט, און ס'איז אים נישט געגאנגען, ער האט נישט געהאט קיין פרנסה פון דעם, און ווען דער זיידע רבי מאטעלע איז ביי אים איינגעשטאנען, האט ער זיך באקלאגט, אז ער האט א געוועלד - א געשעפט - אבער ס'איז נישטא קיין פרנסה.

אינדערהיים איז אזוי געווען, אז איינער האט געהאט א געשעפט, איז פארנט צו די גאס איז געווען דאס געשעפט, און אונטער דעם - אריינציר - איז געווען די דירה, און פון די זייט איז מען אריין צום דירה, און ס'איז אויך געווען א מיהר אריינצוגיין פונעם געשעפט צו די שטוב, געווענליך אלע מאל ווען רבי מאטעלע איז אריין צו די אכסניא, איז ער אריין אין זייט פונעם חצר, און איז אריין גלייך אין שטוב. ווען רבי מאטעלע האט געהערט וואס ער זאגט, האט ער אים געזאגט 'ווען איך וועל אהיים קומען פון בית המדרש, וועל איך אריין גיין אין שטוב דורכ'ן געשעפט'.

אינדערפרי נאך שחרית ווען ער איז אהיים געקומען, איז ער אריין אין געשעפט, און אנגעהויבן ארום צו קוקן ארום ארום, דארט איז געווען אויסגע'שורד'ט אסאך פאכן, אויסגעשטעלט סחורה, אזוי ווי אין א געשעפט, זאגט רבי מאטעלע צו אים 'איך ווייס נישט פארוואס דו האסט נישט קיין פרנסה, ס'קוקט אויס אז מ'קען פון דא מאכן פרנסה בהרחבה', און איז פון דארט אריינגעגאנגען אין שטוב. פון

ה' ביום ערש"ק, וסעודת ההתנהה ה' במוצש"ק, וקניי הגה"צ ממאדע ז"ל נסע ג"ב להשתתף בשמחת הנישואין, והגיע לראצפערט ביום ה', ואז עמדו אצל הבית שהתאכסן שם הגה"ק מהאראנסטייפל ציבור גדול וכן רבנים חשובים ולא הרשו לשום אחד ליכנס, ובא שליח מהרה"ק מהאראנסטייפל שצוה שחרב ממאדע יכנס אליו. ובמוצש"ק בעת הסעודה זכה הרב ממאדע לשמוש את הגה"ק מהאראנסטייפל ז"ע.

הכּונו

אנשי שלומינו קהל עדתינו שיחיו
התכוננו ביקרא דאורייתא

לעסיבה השנתית
להחזקת כוללנו הק'

שתתקיים אי"ה
מוצש"ק פר' בא הבעל"ט

פרטים יבאו בעהש"י

יש"א ברכה מאת ה'

בהני שורתא, נשגר כסא דברכתא, לכבוד ידידינו החשוב לעילא מכל תושבחתא, האדם היקר באנשים, מרביץ תורה ויראה לעדרי צאן קדשים, עושה ומעשה צדקה וחסד, מסור בלב ונפש למען קהילתינו וכוללינו המעטירה בכל עת תמיד, בקרב קהילתינו נערץ ונכבד, במיוחד על עזרתו המרובה למען הקמתא דפסחא בערבי פסחים, כל מכיריו יודו לשמו בשיר ושבחים,

הרה"ח ר' אורי שווארץ שליט"א

מחשובי אנ"ש בקרית יואל יע"א

לרגל השמחה שבמעונו, רוממות קל בגרוננו, באירוסיו נכדו הבה"ח נ"י
בן בנו ידידינו החשוב והנעלה, נודע לשם ולתהילה מוה"ר בנימין זאב שווארץ הי"ו
עב"ג שתחילתו בת ידידינו החשוב והמהולל, נערץ בפני כל מוה"ר שמואל יעקב טעלער הי"ו

וצרופה בזה ברכותינו, ותערב לפני ה' עתירתינו, שמשמחה זו יושפע לו רב ברכות ושובע שמחות, תורה וגדולה במקום אחת, מתוך אושר ועושר ורב נחת, ובשכר מעשיו הברורים, יתברך בשמחה ואורה, ואך טוב וחסד בביתו יהי שורה.

החותמים למען שמו מריחוק מקום וקירוב לב
הנהלת התאחדות האברכים

שמח תשמה

רעים האהובים

מריחוק מקום וקירוב ליבאה,
אברך ואשגור ברכת מזלא טבא וברכת הודאה,
אל מעלת כבוד ידידי החשוב רב פעלים לתורה ולתעודה,
כל פה אליו יודה, אהוב וחביב על כל יודעיו ומכיריו, שמו הטוב בפעליו
הברורים והכבירים הולך לפניו, חן וחסד נסוך על פניו,

האי גברא יקירא, אחיעז"ר ואחיסמ"ך בכל עת תדירא

מוה"ר זלמן לייב סופר שליט"א

אבי בעיר תהילה קרית יואל יע"א

לרגל השמחה שבמעונו באירוסיו בתו החשובה שתחיל
עב"ג החתן החשוב מופלג ומושלם בתור"ש כמר אברהם מארקאוויטש נ"י

יה"ר מלפני אבינו שבשמים, שיוכה לראות ולרוות מהם נחת מלא חפניים,
וימשך להרבות פעלים להגדיל תורה ולהאדירה, מתוך רב שמחה ואורה

החותם לענן שפני באהבה ובהערכה, ידידו עוז אסיר התודה ונכרה

פסח אהרן גרינוואלד בני ברק יצ"ו

דברות קודש

מאת כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

במסובת לחיים להגל מעמד "קביעות מזוזה" בהיכל ישיבה לצעירים ויליאמסבורג
יום ג' פרשת תולדות העל"ט

וועלט, יעקב דאווענט מיט אן התלהבות, יעקב איז מקיים א מצוה ס'גייט אים אריין אין די ביינער, דאס גאנצע לעבן לעבט ער א חיות דקדושה ער לעבט אויף דעם עולם. אויף דעם עולם לעבט יעקב. נו אוודאי .. עשו איז אויסגעגאנגען פאר קנאה אויף .. דעם וואס יעקב האט תענוג בעולם הזה איבער דעם האט אויסגעבראכן א מחלוקה, מ'האט זיך קודם אלעס צוטיילט.

בחורים, די תענוג פון א שיינע קשיא און פון א שיינע סברא און פון א בא'טעמ'טע תירוצ, דאס קען מען נישט מסביר זיין, דאס איז דער גרעסטער תענוג, מען פארשטייט גוט א מחלוקה רבי מאיר קריגט, רבי יהודא האלט אנדערש, אביי ורבא, רש"י און תוס', דער מחבר מיט'ן רמ"א, דער רא"ש און דער ר"ן, ס'לעבט זיך עפעס אויף דער וועלט, ס'איז דא תענוגי עולם הזה! יעקב פארמאגט עולם הזה, אוודאי האט עשו געהאט אויף וואס מקנא צו זיין און עשו איז גערעכט ער האט געהאט אויף וואס זיך צו קריגן.

דאס דארף מען זיך ארויסנעמען פון די וואכעדיגע סדרה, "ויתרוצו הבנים בקרבה", יפה שעה אחת בתורה ומצוות – וואס די משנה זאגט דאך דאס ארויס – מכל חיי העולם הזה, ס'איז בעסער מכל חיי העולם הזה, און דאס פארמאגט יעקב, א לעבן פון תורה און מצוות.

זאל דער אויבערשטער העלפן, עטס זאלסט קענען זיצן און לערנען מיט הרחבת הדעת און שטייגן אין תורה און יראת שמים, און זוכה זיין און הנאה האבן פון די תענוגי העוה"ז - איך רעד יעצט נישט פון עולם הבא - נאר די עוה"ז וואס יעקב האט הנאה געהאט, געשמאק לערנען, בא'טעמ'ט, הנחמדים מזהב ס'איז זיס, ס'איז דאס בעסטע ס'איז דאס בא'טעמ'סטע, כי טוב סחרה מכל סחורה.

זאל דער אויבערשטער העלפן צו הצלחה, כ'וויל וואונטשטן פאר מיין זון דער רב, וואו עמו דער ראש ישיבה מיט אלע מרביצי תורה, מ'זאל קענען מרביץ תורה זיין מיט הרחבת הדעת, און עטס זאלסט קענען זיצן און לערנען מיט הרחבת הדעת, און מקבל זיין וואס די משפיעים ווילן משפיע זיין, ביז דער אויבערשטער וועט העלפן אז מ'וועט קעגן גיין דעם גואל צדק בב"א.

מיר געפינען די וואך אין די סדרה ויתרוצו הבנים בקרבה ברענגט רש"י צוויי פשטים, מ'איז דורכגעגאנגען ביים ביהמ"ד פון שם ועבר איז יעקב מפרסם לצאת, מ'איז אדורכגעגאנגען אנדערע זאכן איז עשו מפרסם לצאת. נאך א פשט זאגט רש"י מריבים בנחלת שני עולמות.

די רש"י איז עפעס א פלא. אז מ'איז דורכגעגאנגען דאס ביהמ"ד איז דאך יעקב מפרסם לצאת און עשו איז געווען צופרידן. ער האט דאך נישט געוואלט גיין דארט. א צווייט פלאץ האט עשו געוואלט און יעקב האט נישט געוואלט גיין, איז וואס האט מען זיך געקריגט? וואו דער האט געוואלט גיין האט דער נישט געוואלט גיין. דאס זעלבע איז מיט נחלת ב' עולמות. מ'האט זיך דאך אויך צוטיילט, עשו האט בוחר געווען עולם הזה און יעקב האט בוחר געווען עולם הבא, האט מען דאך צוטיילט וואלט געדארפט זיין שלום ושלום, וואס איז געווען דער ויתרוצו הבנים בקרבה, ווי האט מען זיך געקריגט, און אויף וואס האט מען זיך געקריגט?

נאר ס'איז אמת, יעקב האט בוחר געווען עולם הבא און עשו האט בוחר געווען עולם הזה, נאר עשו האט פארשטאנען אז ער האט בוחר געווען עולם הזה איז עולם הזה זיינס און יעקב האט נישט קיין עוה"ז. אבער אז מ'איז אדורכגעגאנגען דאס ביהמ"ד יעקב מפרסם לצאת, עשו האט אריינגעקוקט פון פענסטער האט ער געזען ווי יעקב לערנט געשמאק, דער תענוג וואס יעקב האט ביים זיצן און לערנען דאס איז געשמאקער ווי דער גאנץ עולם הזה. דא האט ער געוואסט אז ער האט עוה"ז, ביזדערווייל זעט ער ווי יעקב זיצט דא אויף דער וועלט און ער לערנט געשמאק. ער לערנט א תוספות, ער ארבעט אויס א תוספות דאס איז דער געשמאקסטער זאך וואס קען נאר זיין. דער תענוג פון עוה"ז וואס עשו פארמאגט אלעס קומט נישט צו דעם וואס יעקב פארמאגט, נישט נאר אויף יענע וועלט נאר נאך אויף די וועלט קומט דאס נישט צו צו די פארגעניגן וואס יעקב האט פון זיצן און לערנען.

נו אוודאי האט ער זיך אנגעהויבן צו קריגן, ער האט געמיינט אז ער האט עוה"ז און יעקב וועט מוזן ווארטן ביז עוה"ב, דערווייל האט יעקב עוה"ז. יעקב לעבט אויף דער

שמחות אנשי שלומינו קהל עדתינו שיחיו

וויליאמסבורג • בארא פארק • קרית יואל • מאנסי
לעיקוואד • מאנטריאל • אוסטראליע

די בכל אתר ואתר בכל מקומות מושבותיהם

בני ברק • אלעד • ירושלים • בית שמש • לאנדאן
אנטווערפן • מאנטשעסטער • וויען

שהשמחה במעונם

ברכת מזל טוב

הננו משגרים ברכת מזל טוב לחברתנו ולחברתנו לאנשי שלומינו תומכי וידידי כוללניו הק' די בכל אתר ואתר כאו"א בשמו הטוב יבורך

קרית יואל

להולדת הבן

הר"ר יצחק שלום ירוחם פריעדמאן
ר' ישכר דוב מארקאוויטש נ"י
ר' יואל (ברא"מ) מערמל שטיין נ"י
ר' יואל (בריי"י) פריינד נ"י
ר' שמואל (בהרא"מ) קרויס נ"י
ר' אברהם יוסף שווארץ נ"י
ר' מנחם משה שטיין נ"י
ר' יואל (בריי"ש) שניטצער נ"י

להולדת הבת

ר' אברהם מרדכי גליק נ"י
ר' שלמה לייב וויינבערגער נ"י
ר' אברהם מנחם ווערטליימער נ"י
ר' חיים (ברד"א) לאנדא נ"י
ר' חיים משה לאנדא נ"י
ר' יואל זוסמאן מערץ נ"י
ר' אהרן יוסף יודא פריעד נ"י
ר' שלמה (בריי"י) קליין נ"י
ר' ליפא שעאנרן נ"י

להכנסת הבן לעול תורה ומצוות

ר' משה יצחק זילבער שטיין נ"י
ר' ארי' ראטה נ"י

אנטווערפן

להולדת הבן

ר' אהרן בינדער נ"י

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחדרת קודש וברגשי גיל וחדוה
נשגור ברכת מזל טוב אל מול פני

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל שמחת הולדת נכדו נ"ו

אצל חדב"ג הגה"צ ר' ברוך טייטלבוים שליט"א
רב ביהמ"ד ויאל משה וברך משה בקרית יואל

לרגל שמחת הולדת נכדתו תחי'

אצל נכדו הרב חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים ה"ו
בן חדב"ג הגה"צ ר' ברוך טייטלבוים שליט"א

בארא פארק

להולדת הבן

ר' יצחק יודא לעבאוויטש נ"י

להולדת הבת

ר' יואל בר"מ גרינפעלד נ"י
ר' יואל ווארפמאן נ"י
ר' שלמה לאזאר נ"י

להכנסת הבן לעול תורה ומצוות

ר' דוד שלמה בערגער נ"י
ר' מרדכי יצחק בערגער נ"י

מאנסי

להולדת הבת

ר' ישראל שיף נ"י

וויליאמסבורג

להולדת הבן

ר' ישראל מנחם בער קאוויטש נ"י
ר' משה הירש נ"י
ר' צבי זילבער שטיין נ"י
ר' מאיר טייטלבוים נ"י
ר' אברהם פאוועל נ"י
ר' ישראל יושע קאליש נ"י

להולדת הבת

ר' ליפא גאטליב נ"י

להכנסת הבן לעול תורה ומצוות

ר' אלימלך בראך נ"י
ר' יצחק מיכאל יאקאב נ"י
ר' שמחה זימל מיטעלמאן נ"י
ר' משה סופר נ"י

אירוס הבת

ר' שאול שמואל סטרולאוויטש נ"י

בני ברק

להולדת הבן

ר' אפרים שווארץ נ"י

להולדת הבת

ר' יואל משה גליק נ"י

להכנסת הבן לעול תורה ומצוות

ר' שלמה יאזעוויטש נ"י

אירוס צאצאיהם

הר"ר שמעון ישראל הורוויץ, וויליאמסבורג	החתן נפתלי הירצקא נ"י	הר"ר שלמה צבי סופר שליט"א, קרית יואל
ר' שאול בראך נ"י, קרית יואל	החתן שמואל נ"י	ר' יושע אייזיק יצחק געלבשטיין נ"י, וואסבי"ג
ר' יואל דאנציגער נ"י, קרית יואל	החתן יוסף מתת' נ"י	ר' אברהם מארקאוויטש נ"י, בארא פארק
ר' נפתלי יעקב דרעזונער נ"י, קרית יואל	החתן יואל נ"י	ר' שלמה אפפעל נ"י, מאנטרעאל
ר' מרדכי יושע גראסמאן נ"י, בארא פארק	החתן יצחק אייזיק נ"י	ר' יחזקאל כהנא נ"י, בארא פארק
ר' אברהם מרדכי באש נ"י, בארא פארק	החתן יצחק אייזיק נ"י	ר' אליעזר לעוו נ"י, לאנדאן
ר' אלי' מרדכי כ"ץ נ"י, בארא פארק	החתן מאיר משה נ"י	ר' הערשל מאנדעל נ"י, קרית יואל
ר' יוסף עמרם מארקאוויטש נ"י, קרית יואל	החתן אברהם נ"י	ר' זלמן לייב סופר נ"י, קרית יואל
ר' מרדכי הערש פארקאש נ"י, קרית יואל	החתן יעקב נ"י	ר' שמואל לאנדא נ"י, קרית יואל
ר' בערל מיטעלמאן נ"י, קרית יואל	החתן עזריאל נ"י	ר' מאיר בערגער נ"י, קרית יואל
ר' גבריאל זיאת נ"י, ארגענטינא	החתן דוד נ"י	ר' יוסף דוד כוואן נ"י, ארגענטינא
הרב ירמיהו כהנא שליט"א, בית שמש	החתן צבי נחמן נ"י	הרב אליעזר ליפא כהנא שליט"א, ירושלים
ר' ברוך לעבאוויטש נ"י, בני ברק	החתן יואל	ר' מאיר צבי שווארץ נ"י, בני ברק

נישואי צאצאיהם

ר' יצחק מרדכי יודא הכהן פריעדמאן, ב"ס	החתן יוסף נ"י	ר' נתנאל הלוי אלטמאן נ"י, קרית יואל
ר' חיים יודא רובין נ"י, בארא פארק	החתן יצחק נ"י	ר' אברהם האפפמאן נ"י, מאנטריאל
ר' שלמה יודא בראך נ"י, בני ברק	החתן יחזקאל שרגא נ"י	הרב ר' משה אהרן דאווידאוויטש, בני ברק

אדער קען מען שיקן דורך א פקס אדער מייל

a.ch.bnb@gmail.com - FAX: 011-9723-6194389

צו מעלדן א שמחה קען מען זיך פארבינדן צו:

011-972-527648437 און אין אר" 1-888-732-6347